



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 278

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 26 aprilie 2012

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
288. — Hotărâre pentru aprobarea Acordului de cofinanțare dintre Ministerul Mediului și Pădurilor și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România, semnat la București la 11 ianuarie 2012, respectiv la 17 ianuarie 2012	2
Acord de cofinanțare între Ministerul Mediului și Pădurilor și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	2–11
293. — Hotărâre privind modificarea anexei nr. 44 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	12–18
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Hotărârea din 15 martie 2011, definitivă la 15 iunie 2011, în Cauza Begu împotriva României.....	19–31
★	
Opinia parțial separată a judecătorului Myjer	32

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Acordului de cofinanțare dintre Ministerul Mediului și Pădurilor și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România, semnat la București la 11 ianuarie 2012, respectiv la 17 ianuarie 2012

Având în vedere prevederile art. III pct. 3 din Acordul dintre Guvernul României și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la București la 23 ianuarie 1991, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 113/1991, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea privind tratatele nr. 590/2003,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Acordul de cofinanțare dintre Ministerul Mediului și Pădurilor și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România, semnat la București la 11 ianuarie 2012, respectiv la 17 ianuarie 2012.

Art. 2. — (1) Contribuția Ministerului Mediului și Pădurilor la cofinanțarea Programului de granturi mici al Fondului Global de Mediu (*GEF SGP*), în valoare totală de 500.000 USD, se asigură din prevederile bugetare aprobate Ministerului Mediului și Pădurilor, capitolul 74.01 „Protecția mediului”, titlul 55 „Alte transferuri”, articolul 02 „Transferuri curente în străinătate

(către organisme internaționale)”, alineatul 01 „Contribuții și cotizații la organisme internaționale”, după cum urmează:

- a) pentru anul 2012, suma de 200.000 USD;
- b) pentru anul 2013, suma de 150.000 USD;
- c) pentru anul 2014, suma de 150.000 USD.

(2) Echivalentul în lei al sumelor prevăzute la alin. (1) se calculează pe baza cursului de schimb leu/USD comunicat de Banca Națională a României la data efectuării plății.

Art. 3. — Suma prevăzută la art. 2 alin. (1) se transferă pentru *GEF SGP* în contul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și se utilizează pentru finanțarea activităților *GEF SGP*, în conformitate cu acordul de cofinanțare prevăzut la art. 1.

PRIM-MINISTRU
MIHAI-RĂZVAN UNGUREANU

Contrasemnează:

Ministrul mediului și pădurilor,

Attila Korodi

Ministrul afacerilor externe,

Cristian Diaconescu

Ministrul finanțelor publice,

Bogdan Alexandru Drăgoi

București, 11 aprilie 2012.
Nr. 288.

ACORD DE COFINANȚARE între Ministerul Mediului și Pădurilor și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Întrucât Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (*PNUD*) și Ministerul Mediului și Pădurilor (*MMP*) au convenit să coopereze pentru implementarea în România a Programului de granturi mici al Fondului Global de Mediu (*GEF SGP*), întrucât *MMP* este de acord să contribuie cu fonduri la *PNUD* sub formă de cofinanțare pentru implementarea *GEF SGP*, întrucât *PNUD* este pregătit să primească și să administreze contribuția pentru implementarea *GEF SGP*, întrucât Guvernul României a fost informat în legătură cu contribuția *MMP* la *PNUD*, întrucât *PNUD* va desemna *GEF SGP* ca agenție de execuție, *PNUD* și *MMP* sunt de acord asupra următoarelor:

ARTICOLUL I

Scop și obiective

1 Prezentul acord stabilește condițiile și procedurile pentru contribuția *MMP* la *PNUD* pentru implementarea de către *GEF SGP* a proiectului sintetizat în documentul de proiect prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul acord (denumit în continuare *Proiect*).

2 Scopul *GEF SGP* este de a contribui la realizarea beneficiilor globale de mediu, prin acțiuni la nivelul comunităților,

derulate în proiecte implementate de către organizații neguvernamentale (*ONG*) și organizații comunitare (*OC*) pentru conservarea biodiversității, reducerea efectelor adverse ale schimbărilor climatice, managementul durabil al terenurilor, protecția apelor internaționale, reducerea poluanților organici persistenți și a poluanților chimici de interes global, dezvoltarea capacității.

3. Obiectivele GEF SGP sunt:

Pentru componenta privind conservarea biodiversității:

- Obiectiv 1: Îmbunătățirea sustenabilității ariilor protejate și a zonelor de conservare de interes comunitar, prin acțiuni ale comunității

- Obiectiv 2: Integrarea conservării biodiversității și utilizarea durabilă în producție a peisajelor terestre și marine, prin acțiuni și inițiative comunitare

Pentru componenta privind schimbările climatice:

- Obiectiv 3: Promovarea demonstrării, dezvoltării și a transferului tehnologiilor cu emisii reduse de carbon, la nivelul comunității

- Obiectiv 4: Promovarea și sprijinirea transportului eficient energetic și cu emisii reduse de carbon, la nivelul comunității

- Obiectiv 5: Suport pentru conservarea și creșterea gradului de sechestrare a carbonului printr-o gestionare durabilă și adaptată la schimbările climatice a folosirii terenurilor, a schimbării categoriilor de folosință și a pădurilor

Pentru componenta privind managementul durabil al terenurilor:

- Obiectiv 6: Menținerea sau îmbunătățirea fluxului serviciilor furnizate de ecosistemele agricole și de cele forestiere pentru a susține traiul comunităților locale

- Obiectiv 7: Reducerea, la nivelul comunității, a presiunilor exercitate de concurența/competiția pentru folosirea terenurilor

Pentru componenta privind apele internaționale:

- Obiectiv 8: Sprijinirea gestionării apelor transfrontaliere prin inițiative comunitare

Pentru componenta privind reducerea poluanților organici persistenti (POPs) și a poluanților chimici de interes global:

- Obiectiv 9: Promovarea și sprijinirea reducerii poluanților organici persistenti (POPs) și a poluanților chimici de interes global, la nivelul comunității

Pentru componenta privind creșterea capacității societății civile:

- Obiectiv 10: Creșterea și întărirea capacității societății civile (în special a organizațiilor comunitare) de a se angaja în procese consultative, de a gestiona cunoștințele și de a asigura un flux adecvat al informațiilor, de a implementa instrucțiunile convențiilor, precum și de a monitoriza și a evalua impactul asupra mediului și tendințele.

ARTICOLUL II

Contribuția

1. MMP, în conformitate cu termenii și condițiile prezentului acord și cu calendarul de plăți stabilit în continuare, va contribui la PNUD cu o sumă care nu depășește USD [500.000,00] și care urmează să fie utilizată exclusiv pentru finanțarea GEF SGP, în perioada 2012—2014. Contribuția va fi depusă în contul PNUD România deschis la Banca Română de Dezvoltare — Groupe Société Générale, cu codul IBAN RO02BRDE450SV03466804500. Transferul se va face pe baza solicitării scrise a PNUD, iar pentru tranșele 2 și 3 solicitarea scrisă va fi însoțită de raportul privind cheltuirea tranșei anterioare.

Eșalonarea plăților

Suma

1. Semestrul I — 2012	200.000,00 USD
2. Semestrul I — 2013	150.000,00 USD
3. Semestrul I — 2014	150.000,00 USD

PNUD, imediat după identificarea transferului, va confirma, în scris, primirea fondurilor.

(Următoarele date vor fi incluse în cazul în care plățile sunt făcute în altă monedă decât USD:

Valoarea contribuției, în cazul în care este folosită altă monedă decât USD, va fi determinată aplicând rata operațională de schimb a Organizației Națiunilor Unite, valabilă la data efectuării plății. În cazul în care vor surveni schimbări ale ratei

operaționale de schimb a Organizației Națiunilor Unite înainte de utilizarea completă a fondurilor respective de către PNUD, valoarea balanței de fonduri existente la momentul respectiv va fi ajustată în consecință. Dacă în acest caz se vor înregistra pierderi în balanța de fonduri, PNUD va informa MMP pentru a determina dacă acesta este în măsură să furnizeze finanțări suplimentare. În cazul în care astfel de finanțări nu vor fi disponibile, sprijinul acordat de PNUD Proiectului poate fi redus, suspendat sau anulat.)

2. După consultarea cu PNUD, MMP poate suspenda plățile în caz de:

a) abateri semnificative de la planurile și bugetele convenite;
b) neîndeplinire de către PNUD (GEF SGP) a obligațiilor de raportare convenite la art. IV;

c) dovadă a managementului financiar defectuos al Proiectului.

MMP poate solicita rambursarea în totalitate sau parțială a fondurilor provenite din contribuție, în măsura în care PNUD a reușit să le recupereze de la partea neglijentă, în cazul în care fondurile se dovedesc a fi utilizate în mod abuziv sau contabilizate nesatisfăcător. Rambursarea trebuie să fie în conformitate cu regulile și reglementările financiare ale PNUD. Înainte de reținerea sau recuperarea plăților, PNUD și MMP se consultă în scopul rezolvării problemei cu promptitudine. PNUD își rezervă dreptul de a reduce, a suspenda sau a înceta activitățile, la discreția sa.

ARTICOLUL III

Utilizarea contribuției

1. Implementarea responsabilităților PNUD care decurg din acest acord și din Documentul de proiect va depinde de primirea de către PNUD a contribuției MMP în concordanță cu eșalonarea plăților prezentată în art. II paragraful 1.

2. Dacă sunt așteptate sau realizate creșteri neprevăzute ale cheltuielilor sau obligațiilor de plată (cauzate de inflație, fluctuația ratei de schimb sau de unele cheltuieli suplimentare neprevăzute), PNUD va prezenta către MMP, în timp util, o estimare suplimentară cuprinzând finanțarea viitoare necesară.

3. Dacă plățile menționate la art. II paragraful 1 nu sunt primite în concordanță cu eșalonarea făcută sau dacă finanțarea suplimentară necesară conform paragrafului 2 de mai sus nu urmează a fi primită de la MMP ori din alte surse, PNUD poate reduce, suspenda sau înceta furnizarea asistenței acordate Proiectului în cadrul acestui acord.

ARTICOLUL IV

Administrare și raportare

1. Pentru implementarea acestui acord, MMP va fi reprezentat de dna Alina Frim — director Direcția biodiversității, iar PNUD (GEF SGP) de dna Tania Mihiu, coordonator național GEF SGP. Toate comunicările referitoare la Proiect se vor derula între reprezentanții menționați mai sus, la următoarele adrese:

Alina Frim
Director Direcția biodiversității
Ministerul Mediului și Pădurilor
Bd. Libertății nr. 12
București
tel.: 021 4089546
e-mail: alina.frim@mmediu.ro

Tania Mihiu
Coordonator național GEF SGP
Casa ONU
Bd. Primăverii nr. 48A
011975 București
tel.: 021 2017827; 0727226290
e-mail: tania.mihu@undp.org

2. Reprezentanții MMP și PNUD (GEF SGP) vor avea consultări anuale pentru:

- a) a revizui progresul Proiectului;
- b) a discuta posibila revizuire a planurilor și bugetelor;
- c) a discuta probleme de interes special pentru implementarea Proiectului.

Prima întâlnire a reprezentanților părților va fi programată imediat după semnarea și aprobarea tuturor documentelor Proiectului. Cu această ocazie se va stabili programul de lucru și se vor preciza cerințele concrete de raportare și auditare. Minuta acestei prime întâlniri va deveni parte integrantă din prezentul acord.

3. Planul anual de lucru și rapoartele de progres vor forma baza consultărilor anuale.

4. Administrarea Proiectului și cheltuielile vor fi guvernate de reglementările și regulile financiare ale PNUD (UNOPS — Biroul Națiunilor Unite de Servicii pentru Proiecte). Dacă pe parcursul executării Proiectului apar probleme care sunt considerate de către PNUD fundamentale, PNUD va informa și se va consulta cu MMP. PNUD se va asigura că prezenta contribuție a MMP se înregistrează în conturile PNUD și va fi raportată împreună cu toate celelalte contribuții non-core (alte resurse) de la MMP către PNUD.

5. PNUD (GEF SGP) trebuie să prezinte MMP rapoarte cu frecvența și în formatul stabilite de comun acord în prima întâlnire dintre reprezentanții părților, elaborate în conformitate cu procedurile contabile și de raportare ale PNUD (UNOPS).

6. Dacă va fi necesar, datorită unor circumstanțe speciale, PNUD poate să furnizeze rapoarte mai frecvente, pe cheltuiala MMP. Natura specifică și frecvența acestor rapoarte se va specifica, atunci când va fi cazul, într-o anexă la acest acord.

7. Acordul de cofinanțare dintre PNUD și MMP se încheie în limbile română și engleză. În caz de divergență în interpretare, versiunea în limba română va prevala.

ARTICOLUL V

Echipament

Proprietatea asupra echipamentelor, consumabilelor și a altor bunuri finanțate din contribuție va aparține PNUD (GEF SGP) pe durata implementării Proiectului. Problemele legate de transferul proprietății de către PNUD vor fi rezolvate în concordanță cu prevederile și procedurile relevante ale PNUD (UNOPS).

ARTICOLUL VI

Management și servicii de suport

1. În conformitate cu deciziile și directivele Consiliului executiv al PNUD reflectate în politicile de recuperare a costurilor din alte surse, contribuția va fi subiectul recuperării costurilor indirecte ale biroului central și local al PNUD aferente furnizării serviciilor de management general (GMS). Pentru acoperirea GMS se va percepe un comision de 7% din valoarea

contribuției. Toate costurile directe de implementare, inclusiv costurile entității executante sau ale partenerului de implementare, câtă vreme sunt fără echivoc legate de proiectele specifice finanțate de GEF SGP, vor fi identificate și incluse în bugetul proiectelor, pe linii de buget corespunzătoare.

2. Totalul sumelor bugetate pentru Proiect, împreună cu costurile estimate a fi rambursate pentru serviciile de suport, nu va depăși resursele totale disponibile prin acest acord împreună cu fondurile care vor fi disponibile pentru costurile Proiectului și pentru costurile de suport din alte surse de finanțare.

ARTICOLUL VII

Audit

Aranjamentele pentru auditarea activităților Proiectului vor fi stabilite în prima ședință a reprezentanților părților.

ARTICOLUL VIII

Îndeplinire, reziliere și amendamente

1. PNUD va informa MMP atunci când toate activitățile legate de Proiect, definite în Documentul de proiect atașat, au fost îndeplinite.

2. După ce au avut loc consultări între MMP și PNUD și cu condiția ca plățile deja primite, împreună cu alte fonduri disponibile pentru Proiect, să fie suficiente pentru a îndeplini toate angajamentele și obligațiile aferente implementării activităților Proiectului definite în Documentul de proiect atașat, prezentul acord poate fi reziliat de către PNUD sau de către MMP. Acordul încetează a mai fi în vigoare în 30 (treizeci) de zile după ce oricare dintre părți a notificat, în scris, cealaltă parte cu privire la decizia sa de a rezilia acordul.

3. Chiar și după încheierea acestui acord, PNUD va continua să păstreze banii neutilizați până când toate obligațiile financiare aferente implementării Proiectului până la acea dată au fost satisfăcute și activitățile Proiectului s-au încheiat în ordine.

4. Orice plăți care rămân neutilizate după ce aceste angajamente și obligații au fost satisfăcute pot fi utilizate în beneficiul altor activități în cadrul Proiectului, pe baza acordului părților.

5. Acordul poate fi amendat prin schimb de scrisori între MMP și PNUD (GEF SGP). Scrisorile schimbate în acest sens vor deveni parte integrantă din acest acord.

ARTICOLUL IX

Intrarea în vigoare

Prezentul acord intră în vigoare în momentul semnării acestuia de către ambele părți și rămâne în vigoare până când toate obligațiile care decurg din acesta, precum și toate angajamentele și datoriile aferente implementării Proiectului au fost îndeplinite. Considerarea acestor obligații îndeplinite se determină în cadrul consultărilor dintre părți.

Drept care noi, subsemnații, acționând în numele instituțiilor pe care le reprezentăm, am semnat prezentul acord în 4 exemplare (două în limba română și două în limba engleză).

Pentru Ministerul Mediului și Pădurilor,
Lászlo Bórbély,
ministrul mediului și pădurilor

Pentru Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare,
Yesim M. Oruc Kaya,
reprezentant rezident a. i.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare**DOCUMENT DE PROIECT**

Obiectivul Fondului Global de Mediu (GEF): Beneficii pentru mediul global, asigurate prin inițiative și acțiuni la nivelul comunităților

Rezultate așteptate: Capacitate crescută la nivel local de a contribui la implementarea cadrului legislativ și a prevederilor tratatelor și convențiilor internaționale de mediu la care România este parte, de a aplica cele mai bune practici prin implicarea comunităților în proiecte privind conservarea biodiversității, schimbările climatice, protecția apelor internaționale, managementul durabil al terenurilor, reducerea poluanților chimici de interes global și dezvoltarea capacității comunităților

Partener de implementare: Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP)

Agenție de implementare: Programul Națiunilor Unite (PNUD)

Scurtă descriere:

Acest document de proiect însoțește acordul de cofinanțare încheiat între MMP și PNUD și stabilește condițiile operaționale ale acordului, prin descrierea detaliată a activităților.

Prezenta propunere se referă la cooperarea dintre MMP și PNUD, conform acordului de cofinanțare încheiat pentru sprijinirea proiectelor ONG-urilor sau OC-urilor aprobate de Comitetul național de coordonare (CNC) a Programului de granturi mici al Fondului Global de Mediu (GEF SGP) în ședințele de evaluare din cadrul celei de-a cincea faze operaționale. Proiectele implementate de ONG-uri sau OC-uri vor contribui la creșterea capacității locale pentru a acționa în domeniile conservării biodiversității, schimbărilor climatice, protecției apelor internaționale, managementului durabil al terenurilor, reducerii-eliminării poluanților chimici de interes global, proiecte care contribuie în același timp la creșterea nivelului de trai și la creșterea capacității la nivel organizațional.

Durata proiectului: ian. 2012—dec. 2014
 Titlul proiectului: Realizarea de beneficii pentru mediul global prin acțiuni la nivelul comunităților, în cadrul unor proiecte implementate de ONG și OC
 Cod proiect: 60947
 Număr proiect: 78734
 Dată început/sfârșit: 1 ian. 2012/31 dec. 2014
 Management: NIM cu suport UNDP CO
 (implementare națională cu suport PNUD)

Total resurse necesare:	1.100.000,00 USD
Total resurse alocate:	1.100.000,00 USD
Sursa fondurilor:	
GEF:	600.000,00 USD
Guvern/MMP:	500.000,00 USD

Acordul MMP:

Acordul PNUD:

PARTEA I**Analiza situației de bază**

România a devenit membră a Uniunii Europene în ianuarie 2007. Moștenirea socialistă de aproape 50 de ani a marcat România și în perioada anilor de tranziție. Reformele structurale și schimbările instituționale au fost întârziate. În anii 1990, instabilitatea macroeconomică a exacerbat scăderea nivelului de trai; în această perioadă, România a avut 3 crize economice majore, una în 1991—1993, a doua în 1997—1999 și cea mai recentă a început în 2008 și continuă încă.

Comparativ cu alte țări ale UE, România are un nivel mai scăzut al capitalului de mediu și o stare mai degradată a mediului în multe dimensiuni, așa cum este ilustrat de unii indicatori cum ar fi: accesul redus la surse de apă potabilă și canalizare, precum și eficiența energetică redusă.

MMP din România promovează o politică de mediu unitară, coerentă și și-a stabilit unele ținte importante de atins, în concordanță cu Strategia de dezvoltare durabilă a UE.

În domeniul biodiversității, aderarea României a adus în Uniunea Europeană o contribuție valoroasă de specii de plante și animale, unele dintre ele endemice, care au devenit pe cale

de dispariție sau rare în alte părți ale Europei. Deși vegetația naturală ocupă zone din ce în ce mai reduse în zonele de câmpie, podișuri și dealuri joase, există încă porțiuni mari de pământ în care intervenția omului a fost minimă (regiunile de munte și dealuri înalte, Delta Dunării, sistemele lagunare și unele lunci ale râurilor). Compoziția structurii ecologice a capitalului natural, în special părțile care funcționează ca sisteme naturale sau seminaturale, prezintă un nivel relativ ridicat al diversității biologice și al efectivelor de animale și plante, dintre care unele sunt durabile.

După 1990, datorită dificultăților generate de tranziția țării spre o economie de piață, s-a observat migrația populației către zonele rurale. Cultivarea pământului și pășunatul cu metode tradiționale, precum și ecoturismul sunt în curs de dezvoltare. Cu toate acestea, ca urmare a tranziției la economia de piață, presiunea asupra resurselor naturale este în creștere în mod semnificativ.

În domeniul schimbărilor climatice, strategia României și Planul de acțiune privind schimbările climatice pentru perioada 2005—2007 au prevăzut o serie de măsuri importante pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice și pentru creșterea gradului de conștientizare al populației. În continuare, obligațiile României, în calitate de stat membru al UE, privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în perioada de după 2012 derivă din obiectivele politice care au fost convenite la nivel european privind reducerea până în 2020 a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) cu 20% față de nivelul din 1990, creșterea cu 20%, în acest interval de timp, a ponderii energiei regenerabile în consumul total de energie, sporirea eficienței energetice cu 20% și atingerea unei cote minime de 10% de biocombustibil în consumul total de combustibil în transporturi.

În domeniul apelor internaționale: 98% din teritoriul României este situat în bazinului hidrografic al Dunării de Jos. România deține cea mai mare suprafață din bazinul Dunării (30%), cel mai lung sector al râului (1.076 km) și Delta Dunării, a doua zonă umedă din Europa, după mărime. Un număr semnificativ de râuri traversează frontiera țării, iar râurile Tisa, Prut și Dunărea urmează o porțiune a frontierei. România deține, de asemenea, o mare parte din țărmul Mării Negre (228 km).

Contaminarea apelor de suprafață și subterane este, în principal, rezultatul drenării necorespunzătoare și al deversării fără preepurarea apelor uzate (din activități municipale și industriale), precum și al eliminării necorespunzătoare a deșeurilor solide și a substanțelor periculoase din activități industriale și miniere. O altă sursă importantă de poluare constă în gestionarea neadecvată a terenurilor agricole, respectiv utilizarea inadecvată a pesticidelor și aplicării îngrășămintelor, deversarea deșeurilor lichide de la ferme, despădurirea, scurgerile accelerate pe versanți, care generează eroziune, scurgeri din fose septice.

Pe parcursul ultimelor decenii, Marea Neagră a suferit daune majore de mediu, în principal datorită eroziunii costiere, eutrofizării, deversării apelor din canalizare insuficient tratate, introducerii speciilor exotice, managementului inadecvat al resurselor și pierderii habitatului. Acestea au dus la un declin al diversității sale biologice și la modificări ecologice pe termen

lung. Accidentele și deversările operaționale în timpul manevrării tancurilor petroliere au provocat de multe ori poluare.

Poluanți organici persistenti: România a interzis utilizarea majorității poluanților organici persistenti (POPs) incluși pe lista Convenției de la Stockholm, cu mulți ani în urmă (1972 este considerat anul de referință). DDT a fost ultimul POP a cărui utilizare a fost interzisă în 1985. În prezent, principalele preocupări ale României în domeniu sunt produsele secundare (dioxinele și furanii), precum și PCB-urile.

Degradarea terenurilor: În România, degradarea terenurilor, seceta și deșertificarea sunt asociate cu particularitățile climatice, schimbările climatice (aparitia secetei severe pe parcursul ultimelor decenii) și practicile nedurabile de utilizare a terenurilor. Înregistrări meteorologice de peste 100 de ani arată o tendință evidentă de deșertificare pentru cca. 3 milioane ha în partea de est a țării (Dobrogea), în estul Munteniei și sudul Moldovei, dintre care 2,8 milioane ha de teren agricol (20% din totalul fondului agricol al României). Zona afectată de secetă este chiar mai mare, acoperind întregul fond arabil al țării, în timp ce zonele afectate de degradarea terenurilor/solului acoperă aproximativ jumătate din teritoriul național.

Pentru a rezolva toate aceste probleme de mediu, se impune existența unui sistem public modern, transparent, eficient și responsabil. În sectorul de mediu a fost efectuată o reformă instituțională și în ultimii ani s-au efectuat multe schimbări instituționale. MMP este în prezent confruntat cu provocarea de a se conforma cadrului legal european, precum și de a pune în aplicare tratatele și convențiile internaționale la care România este parte. Deși crearea unor noi structuri de management al mediului reprezintă un pas înainte foarte important, acestea trebuie să fie susținute de un număr de programe de consolidare a capacității și asistență tehnică. Organizațiile nonguvernamentale (ONG) pot juca un rol important, contribuind la creșterea gradului de conștientizare și dezvoltarea capacității la nivel local, pentru punerea în aplicare a cadrului legislativ și a prevederilor tratatelor și convențiilor internaționale în domeniu. ONG-urile pot contribui, de asemenea, la aplicarea celor mai bune practici (de exemplu, Codul bunelor practici agricole), prin implicarea comunităților locale în proiecte privind conservarea sustenabilă a biodiversității, schimbările climatice, protecția apelor internaționale, gestionarea durabilă a terenurilor, eliminarea poluanților chimici.

Biroul național PNUD, prin intermediul GEF SGP, se poate angaja în sprijinirea Guvernului pentru creșterea gradului de conformare la standardele de mediu, iar instrumentele pentru a realiza acest lucru sunt, printre altele: campanii de instruire, de conștientizare, proiecte-pilot care implică atât autoritățile locale/centrale, cât și comunitățile/cetățenii. În acest fel se contribuie, de asemenea, la realizarea obiectivului numărul 7 din Obiectivele de dezvoltare ale mileniului în România (Asigurarea sustenabilității mediului), și anume ținta 16: creșterea ratei de împădurire de la 27% la 35% până în 2040; ținta 17: Creșterea ponderii suprafeței ariilor protejate de la 2,56% în 1990 la 10% până în 2015; ținta 18: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; ținta 19: dublarea până în 2015 a proporției persoanelor cu acces durabil la apă potabilă.

PARTEA a II-a

Strategia**Principii de proiectare și considerente strategice**

Propunerea actuală se referă la cooperarea dintre MMP și PNUD conform acordului de cofinanțare semnat de părți. Cofinanțarea va fi folosită pentru a sprijini proiectele ONG-urilor

și OC-urilor, proiecte aprobate în cea de-a cincea fază operațională, în ședința/ședințele CNC a GEF SGP în perioada 2012—2014. Proiectele vor aborda tematicile de interes ale GEF și MMP: „Conservarea biodiversității”, „Schimbări climatice”, „Ape internaționale”, „Gestionarea durabilă a terenurilor”, „POPs și poluanți chimici”, „Dezvoltarea capacității”. (A se vedea partea a VI-a pentru mai multe detalii despre modul în care GEF SGP operează în România.)

Procesul de acordare a granturilor parcurge următorii pași:

1.	Lansarea cererii de proiecte
2.	Sesiuni de instruire și asistență individuală acordată potențialilor beneficiari de granturi de către coordonatorul național (CN) și asistentul de program (AP), pentru pregătirea aplicațiilor
3.	Depunerea aplicațiilor și preselecția de către CN
4.	Evaluarea proiectelor și acordarea granturilor de către CNC
5.	Încheierea memorandumurilor de acord cu aplicanții câștigători
6.	Acordarea primei tranșe din grant către ONG/OC
7.	Sesiuni de instruire și asistență tehnică individuală acordată beneficiarilor de granturi de către CN și AP, privind instrucțiunile de implementare și cerințele de raportare
8.	Depunerea primului raport intermediar, analiza/aprobarea acestuia și acordarea tranșei a doua din grant
9.	Depunerea celui de-al doilea raport intermediar, analiza/aprobarea acestuia și acordarea ultimei tranșe din grant
10.	Depunerea raportului final, analiza/aprobarea acestuia, introducerea rezultatelor proiectului în baza de date SGP Global
11.	Monitorizarea și evaluarea la nivel de proiect, realizate de CN și AP (în timpul și la sfârșitul perioadei de implementare a proiectului)
12.	Raportarea către MMP

Eșalonarea în timp a activităților de mai sus va fi stabilită de către reprezentanții MMP și PNUD, în prima lor ședință după semnarea acordului de cofinanțare și în funcție de schema de acordare a contribuției MMP, numărul mediu de proiecte aprobate într-o sesiune de evaluare, durata medie a proiectelor finanțate. În aceeași ședință vor fi stabilite toate detaliile referitoare la cerințele de raportare și audit.

Sistemul general de implementare va adopta strategia globală și pe cea națională a PNUD/GEF SGP. Organismul de elaborare a politicilor și de evaluare este Comitetul național de coordonare PNUD/GEF SGP (CNC). CNC va fi responsabil pentru stabilirea strategiei și alegerea proiectelor, oferind suport tehnic și asigurând supervizarea managementului programului. CNC este o structură independentă cu reprezentanți de la ONG-uri, sectorul public și privat, mediul academic, sectorul de cercetare și PNUD, asigurând expertiza, credibilitatea și conducerea adecvată pentru o gestionare eficientă a programului. Reprezentanții MMP sunt membri ai CNC, în calitatea lor de puncte focale pentru Convențiile de la Rio.

Mecanismul de revizuire a propunerilor de proiecte va urma schema GEF SGP existentă (vezi partea a VI-a). Criteriile, ghidurile de lucru și politicile utilizate în prezent de către GEF SGP vor fi adoptate pentru punerea în aplicare a acordului.

PNUD România va acorda suportul programatic și de management general al GEF SGP. PNUD semnează memorandumul de acord (MdA) cu ONG-urile/OC-urile beneficiare și facilitează plata tranșelor grantului.

CN al GEF SGP conduce gestionarea implementării GEF SGP. Principalele sale sarcini includ:

- sensibilizarea cu privire la obiectivele GEF SGP și ale procedurilor în rândul părților interesate;

- acordarea de asistență ONG-urilor și OC-urilor în formularea propunerilor și preselecția acestora;
- facilitarea activității CNC;
- asigurarea implementării, monitorizării și evaluării corecte și durabile a GEF SGP;
- menținerea comunicării cu MMP.

La nivel de proiect, un MdA va fi semnat între ONG-urile/OC-urile beneficiare și PNUD reprezentat de reprezentantul rezident. ONG-urile/OC-urile cu proiecte aprobate vor primi direct fondurile în 3 tranșe, după cum este stipulat în respectivel MdA. Planurile de implementare și monitorizare vor face parte din proiect, în scopuri de monitorizare și evaluare. Fiecare organizație va prezenta două rapoarte narrative și financiare intermediare și un raport financiar și narativ final la sfârșitul proiectului.

Obiectivele, rezultatele și activitățile proiectului

Cu contribuția acordată de MMP, precum și cu fonduri CORE, GEF SGP va sprijini implementarea proiectelor de protecția mediului care contribuie, de asemenea, la creșterea bunăstării oamenilor și la întărirea capacității comunităților.

Proiectele eligibile pentru finanțare în cadrul GEF SGP sunt cele care:

- a) se încadrează în domeniile tematice ale GEF (conservarea biodiversității, schimbări climatice, ape internaționale, managementul durabil al terenurilor, POPs și dezvoltarea capacității) și respectă prioritățile naționale;
- b) contribuie la bunăstarea oamenilor și la dezvoltarea durabilă;
- c) promovează dezvoltarea capacității umane și contribuie la o mai bună conștientizare a problemelor de mediu;
- d) asigură implicarea comunităților locale în toate etapele proiectului, contribuind la creșterea capacității acestora.

Proiectele finanțate din fonduri GEF SGP și MMP vor contribui la realizarea următoarelor obiective și rezultate:

Conservarea biodiversității	
Obiective	Rezultate
Obiectivul 1: Îmbunătățirea sustenabilității ariilor protejate și a zonelor de conservare de interes comunitar, prin acțiuni ale comunității	<p>Rezultat 1.1: Practici și acțiuni îmbunătățite la nivel comunitar și impact negativ redus asupra resurselor biodiversității în interiorul și în jurul ariilor protejate și a zonelor de conservare de interes comunitar</p> <p>Bune practici replicate și extinse în afara zonelor susținute de SGP, după caz</p> <p>Rezultat 1.2: Beneficii generate la nivel de comunitate prin conservarea biodiversității în interiorul și în jurul ariilor protejate, a zonelor de conservare de interes comunitar</p> <p>Mecanisme financiare durabile pentru producerea beneficiilor identificate și experimentate, după caz</p> <p>Rezultat 1.3: Recunoaștere și integrare crescută a zonelor de conservare de interes comunitar în sistemele naționale de arii protejate</p> <p>Informare despre recunoașterea zonelor de conservare de interes comunitar în cadrul sistemelor naționale de arii protejate, prin intermediul unei rețele stabilite, după caz</p> <p>Rezultat 1.4: Înțelegere și conștientizare crescută la nivelul comunității cu privire la importanța și valoarea biodiversității</p> <p>Programe educaționale de mediu integrate oficial în programa școlară, după caz</p>
Obiectivul 2: Integrarea conservării biodiversității și utilizarea durabilă în producția sectorială a peisajelor terestre și marine, prin intermediul inițiativelor și acțiunilor comunitare	<p>Rezultat 2.1: Utilizare durabilă îmbunătățită la nivel comunitar a biodiversității și a peisajelor terestre și marine prin inițiative comunitare, mecanisme-cadru și de piață, inclusiv a standardelor de mediu recunoscute care încorporează aspectele referitoare la biodiversitate</p> <p>Mecanisme de piață și standarde replicate și extinse, după caz</p> <p>Rezultat 2.2: Înțelegere și conștientizare crescută privind utilizarea durabilă a biodiversității</p> <p>Programe educaționale de mediu integrate în programa școlară, după caz</p>
Obiectivul 3: Promovarea demonstrării, dezvoltării și transferului de tehnologii cu emisii reduse de carbon, la nivelul comunității	<p>Rezultat 3.1: Tehnologii inovatoare cu emisii reduse de GES prezentate și demonstrate cu succes la nivelul comunității</p> <p>Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor, după caz</p> <p>Rezultat 3.2: Emisii de GES evitate</p>
Obiectivul 4: Promovarea și susținerea transportului eficient energetic, cu emisii reduse de GES, la nivelul comunității	<p>Rezultat 4.1: Opțiuni de transport cu emisii reduse de GES demonstrate la nivelul comunității</p> <p>Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor, după caz</p> <p>Rezultat 4.2: Creșterea investițiilor în sisteme de transport eficiente energetic și cu emisii reduse de GES, la nivelul comunității</p> <p>Rezultat 4.3: Emisii de GES evitate</p>
Obiectivul 5: Suport pentru conservarea și creșterea gradului de sechestrare a carbonului printr-o gestionare durabilă și adaptată la schimbările climatice a folosirii terenurilor, a schimbării categoriilor de folosință și a pădurilor	<p>Rezultat 5.1: Management durabil al folosirii terenurilor, al schimbării categoriilor de folosință și practici adaptate la schimbările climatice adoptate de comunități pentru categoriile de folosință forestieră și neforestieră</p> <p>Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor, după caz</p> <p>Rezultat 5.2: Refacerea și creșterea capacității de stocare a carbonului în terenurile forestiere și neforestiere, inclusiv în turbării</p> <p>Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor, după caz</p> <p>Rezultat 5.3: Emisii de GES evitate</p>
Obiectivul 6: Menținerea sau îmbunătățirea fluxului serviciilor furnizate de ecosistemele agricole și de cele forestiere pentru a susține traiul comunităților locale	<p>Rezultat 6.1: Îmbunătățirea acțiunilor și a practicilor la nivel comunitar și reducerea impactului negativ asupra ecosistemelor agricole și forestiere și asupra serviciilor furnizate de ecosisteme, demonstrate pentru susținerea funcționalității ecosistemului</p> <p>Analiza valorii economice a serviciilor furnizate de ecosisteme în zonele țintă, după caz</p> <p>Rezultat 6.2: Modele de management forestier durabil dezvoltate și testate la nivel comunitar, legat de sechestrarea carbonului pentru fostoșia extindere și replicare, după caz, pentru reducerea emisiilor de GES cauzate de despăduriri și degradarea pădurilor și creșterea gradului de stocare a carbonului prin folosirea terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și activități forestiere</p> <p>Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor, după caz</p>
Obiectivul 7: Reducerea, la nivelul comunității, a presiunilor exercitate de concurența pentru folosirea terenurilor	<p>Rezultat 7.1: Îmbunătățirea acțiunilor și a practicilor la nivel comunitar și reducerea impactului negativ asupra granițelor dintre categoriile de folosință ale ecosistemelor agricole și forestiere (rural/urban, agricol/forestier)</p> <p>Parteneriate cu sectorul privat, după caz</p>

<p>Obiectiv 8: Suport pentru managementul apelor transfrontaliere prin inițiative comunitare</p>	<p>Rezultat 8.1: Acțiuni și practici eficiente și adaptate la schimbări climatice, dezvoltate de comunitate, în sprijinul implementării acțiunilor prioritare din planul de acțiune strategic regional, demonstrate Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor învățate, după caz Rezultat 8.2: Parteneriate sinergice dezvoltate între partenerii SGP și instituțiile și structurile de management al apelor transfrontaliere pentru sprijinirea implementării acțiunilor prioritare din planul strategic de acțiune regional Extinderea și replicarea bunelor practici și lecțiilor învățate, după caz</p>
<p>Obiectivul 9: Promovarea și susținerea eliminării POPs și a poluanților chimici de interes global la nivelul comunității</p>	<p>Rezultat 9.1: Acțiuni și practici eficiente, la nivel de comunitate, pentru prevenirea, reducerea și eliminarea POPs, a substanțelor chimice periculoase și a altor poluanți, gestionarea siturilor contaminate într-un mod ecologic, reducerea contaminării mediului Extinderea și replicarea bunelor practici și a lecțiilor învățate, după caz</p>
<p>Obiectivul 10: Creșterea și consolidarea capacității societății civile (în special a organizațiilor comunitare) de a se angaja în procese consultative, de a gestiona cunoștințele pentru asigurarea unui flux adecvat al informațiilor, de a implementa instrucțiunile convențiilor, precum și de a monitoriza și a evalua impactul asupra mediului și tendințele</p>	<p>Rezultatul 10.1: Participare activă a CNC și a grupurilor focale în domeniile de interes GEF la nivel național Rezultatul 10.2: Flux informațional îmbunătățit de la/către OC-uri și ONG-uri în țările SGP privind bunele practici și lecțiile învățate, precum și aplicarea unor astfel de practici Rezultatul 10.3: Creșterea gradului de conștientizare publică și educație, la nivel comunitar, cu privire la probleme globale de mediu Rezultatul 10.4: Creșterea capacității OC-urilor și ONG-urilor pentru implementarea convențiilor globale Rezultatul 10.5: Creșterea monitorizării mediului de către comunitate Rezultatul 10.6: Întărirea evaluării proiectelor și programelor SGP față de rezultatele așteptate, inclusiv creșterea capacității OC-urilor și ONG-urilor de a aplica metodologii de evaluare relevante</p>

PARTEA a III-a Managementul

Proiectul va fi implementat pe o perioadă de 3 ani. Proiectul va fi gestionat de către PNUD România și executat prin intermediul biroului GEF SGP România în conformitate cu normele și reglementările în vigoare.

Biroul național PNUD și GEF SGP România va fi responsabil pentru calitatea, promptitudinea și eficiența serviciilor pe care le furnizează și pentru activitățile desfășurate. PNUD va fi responsabil pentru implementarea de zi cu zi a proiectului și realizarea la timp și într-un mod verificabil a obiectivelor proiectului.

Biroul GEF SGP România își va asuma responsabilitatea managementului de zi cu zi pentru implementarea proiectului și a coordonării între organizațiile partenere.

Modalitatea convenită de transfer al fondurilor este prin biroul național PNUD. Astfel, plata se face de către MMP pentru PNUD România, în lei, în contul general al PNUD, așa cum se specifică în acordul de cofinanțare, iar raportarea către MMP se va face de către biroul național al PNUD conform aceluiași document.

PARTEA a IV-a Monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea proiectului vor fi efectuate în conformitate cu reglementările și procedurile PNUD și GEF SGP în vigoare.

În conformitate cu mecanismul GEF SGP, monitorizarea și evaluarea (M&E) vor fi efectuate pe 3 niveluri: proiect, program de țară și la nivel global. La nivel de proiect, M&E este un proces participativ, bazat pe monitorizare și evaluare proprie, care implică o categorie largă de părți interesate, inclusiv comunitățile locale. La nivelul programului de țară, CN efectuează vizite de monitorizare a proiectelor, verifică și aprobă rapoartele intermediare și finale; membrii CNC pot, de asemenea, contribui la monitorizarea și evaluarea la acest nivel. La nivel global, M&E se bazează pe informațiile din ultimele două niveluri și

evaluează performanța în raport cu obiectivele programului în ansamblu. Pentru M&E periodice la nivel de proiect, un reprezentant al MMP poate participa cu GEF SGP România la vizite de monitorizare. PNUD România va urma același ciclu de monitorizare pentru monitorizarea propunerii actuale.

Biroul central și local PNUD trebuie să furnizeze MMP toate rapoartele sau părți ale rapoartelor menționate la art. IV.5 din acordul de cofinanțare, întocmit în conformitate cu reglementările și procedurile de raportare ale PNUD.

Auditul cheltuielilor proiectului va fi realizat în conformitate cu cerințele convenite de reprezentanții PNUD și MMP.

PARTEA a V-a Contextul legal

Acest document de proiect va fi instrumentul menționat ca atare în art. I din acordul de cofinanțare dintre MMP și PNUD, semnat de către părți la 2011.

PNUD acționează în acest proiect ca agenție de implementare a partenerului de implementare și toate drepturile și privilegiile referitoare la PNUD conform termenilor acordului de cofinanțare dintre MMP și PNUD se extind *mutatis mutandis* la partenerul de implementare.

Reprezentantul rezident al PNUD în România este autorizat să efectueze, în scris, următoarele tipuri de revizuire a acestui document de proiect, cu condiția ca ceilalți semnatori ai Documentului de proiect să nu aibă nicio obiecție față de modificările propuse:

- revizuirea sau adăugarea, la oricare dintre anexele Documentului de proiect;
- revizuire care nu implică schimbări semnificative în obiectivele imediate, rezultatele sau activitățile proiectului, dar sunt cauzate de rearanjarea intrărilor deja convenite sau creșterea costurilor din cauza inflației;
- revizuirii anuale obligatorii, care reprogramează furnizarea informațiilor stabilite în proiect sau cresc costurile de expertiză sau alte costuri din cauza inflației sau iau în considerare flexibilitatea agenției în domeniul cheltuielilor.

PARTEA a VI-a

Informații privind Programul de granturi mici al Fondului Global de Mediu**A. Fondul Global de Mediu și programul său de granturi mici**

Fondul Global de Mediu (The Global Environment Facility — *GEF*) este un organism internațional unic menit să asigure protecția mediului la nivel global. Înființat în 1991 de un grup de țări în dezvoltare și industrializate, *GEF* se adresează problemelor globale de mediu, și anume: conservarea biodiversității, diminuarea efectelor schimbărilor climatice, poluarea apelor internaționale, degradarea solului/managementul durabil al terenurilor, poluarea din cauza poluanților organici persistenti, diminuarea stratului de ozon.

Lansat în 1992, *GEF SGP* sprijină activitățile organizațiilor nonguvernamentale (*ONG*) și organizațiilor comunitare (*OC*) din țările în curs de dezvoltare al căror scop este diminuarea schimbărilor climatice, conservarea biodiversității, protecția apelor internaționale, reducerea impactului poluanților organici persistenti și prevenirea degradării solului, generând în același timp mijloace de trai durabile.

Finanțat de *GEF* ca program corporativ, *GEF SGP* este implementat de PNUD în numele a 3 agenții de implementare *GEF* (*UNEP* — Programul Națiunilor Unite pentru Mediu, *UNDP* — Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și *WB* — Banca Mondială) și executat de Biroul Națiunilor Unite de Servicii pentru Proiecte (*UNOPS*).

Obiectivul de dezvoltare al *GEF SGP* este de a asigura beneficii de mediu la nivel global în domeniile: conservarea biodiversității, reducerea schimbărilor climatice, protecția apelor internaționale, prevenirea degradării solului și eliminarea poluanților organici persistenti prin inițiative și acțiuni la nivel comunitar.

GEF SGP completează finanțarea proiectelor *GEF* mari și medii oferind *ONG*-urilor, comunităților locale și altor organizații comunitare de bază o nișă de participare directă. În parteneriat cu aceste organizații locale, *GEF SGP* a demonstrat că, în ciuda fondurilor mici (maximum 50.000 USD pe proiect), comunitățile locale pot întreprinde activități care aduc o schimbare semnificativă în viețile lor și în mediul în care trăiesc.

Scopul *GEF SGP* pentru a cincea fază operațională este obținerea de beneficii globale de mediu asigurate în domeniile de interes ale *GEF*, prin inițiative și acțiuni la nivel comunitar.

În concordanță cu această continuitate și pentru concentrarea eforturilor programului pe perioada următoare, obiectivul pentru a cincea fază operațională este: consolidarea, demonstrarea și extinderea rezultatelor obținute de *GEF SGP* în fazele operaționale anterioare, menținând în același timp mandatul și standardele ridicate ale programului.

Programul are următoarele rezultate:

1. o mai mare extindere a *GEF SGP* la nivel global, în special în vederea abordării problemelor globale de mediu în țările vulnerabile;

2. programe naționale care implementează portofolii de proiecte bine structurate care încorporează noi domenii de interes *GEF* și priorități naționale;

3. menținerea și consolidarea programelor naționale existente în diferite țări;

4. beneficiile locale și globale ale *GEF SGP* demonstrate și aplicate;

5. realizarea unei sustenabilități crescute la nivel de program și proiect;

6. realizarea în întregime a *GEF SGP* ca program corporativ al *GEF*.

Implementarea *GEF SGP* este descentralizată, cu conducere națională, transparentă și democratică, prin intermediul coordonatorilor naționali și al comitetelor naționale de coordonare. Acordarea granturilor *GEF SGP* este reglementată de Strategia națională a *GEF SGP*, bazată pe cadrul strategic global și pe prioritățile naționale de mediu.

B. GEF SGP în România

În România *GEF SGP* a fost lansat oficial în decembrie 2005. Cadrul instituțional pentru *GEF SGP* în România este descris pe scurt mai jos.

Coordonatorul național (*CN*) deține rolul central în coordonarea implementării programului la nivel de țară. Printre principalele atribuții ale *CN* se numără conștientizarea principalilor factori interesați cu privire la obiectivele și procedurile *GEF SGP*, asigurarea de asistență *ONG*-urilor și *OC*-urilor în formularea propunerilor de proiecte, preselecția propunerilor de proiect, facilitarea activității *CNC*, îndrumarea *ONG*-urilor și *OC*-urilor privind accesul la serviciile de asistență tehnică, asigurarea unei bune monitorizări și evaluări a programului și punerea bazelor în vederea asigurării durabilității programului.

Comitetul național de coordonare (*CNC*) funcționează pe bază de voluntariat și este alcătuit din reprezentanți din sectorul neguvernamental, din diferite instituții guvernamentale, academice, științifice și tehnice, precum și din reprezentanți ai PNUD. *CNC* asigură coordonarea generală a programului în România și răspunde de selectarea proiectelor. Membrii *CNC* pot fi implicați și în preselecție, precum și în monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Biroul PNUD România asigură sprijin la nivel de programare și gestionare a tuturor operațiunilor *GEF SGP*. Punctul focal pentru probleme de mediu al PNUD este membru al *CNC*. Biroul PNUD România contribuie la monitorizarea activităților din cadrul programului, facilitează interacțiunea cu guvernul din țara gazdă și dezvoltă legături cu alte structuri financiare și administrative din țară pentru *GEF SGP*. Reprezentantul rezident al PNUD semnează memorandumurile de înțelegere (*MoA*) încheiate în numele *UNOPS* cu *ONG*-urile și *OC*-urile care beneficiază de granturi. Biroul PNUD România facilitează și plata granturilor.

Echipa centrală de coordonare a *GEF SGP* (*CPMT*), cu sediul la New York, este responsabilă de gestionarea generală a programului și asigură sprijinul necesar pentru programele din diferite țări.

Biroul Națiunilor Unite de Servicii pentru Proiecte (*UNOPS*), cu sediul la New York și Copenhaga, asigură servicii de suport pentru derularea programului.

Misiunea pe termen lung a *GEF SGP* în România este de a contribui la obținerea unor beneficii de mediu globale cu ajutorul acțiunilor întreprinse la nivel de comunitate, prin proiectele implementate de *ONG*-uri și *OC*-uri în vederea conservării biodiversității, a protejării apelor internaționale, a reducerii probabilității efectelor negative ale schimbărilor climatice, a eliminării poluanților organici persistenti și a gestionării terenurilor în mod durabil.

Pentru a fi eligibile pentru finanțare în cadrul GEF SGP, propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în Strategia națională a GEF SGP și să îndeplinească criteriile de eligibilitate aprobate de CNC.

În România, GEF SGP se adresează ONG-urilor consolidate, precum celor de nivel local, care lucrează pentru atingerea unor beneficii pentru mediu și pentru comunitate. Programul se adresează și OC-urilor înregistrate legal — ele fiind prezente mai ales în regiunile sărace și dezavantajate din punct de vedere economic, de exemplu zone rurale, fostele regiuni monoindustriale în care ramura industrială respectivă a fost desființată (zone miniere etc.). Implicarea persoanelor vulnerabile, cu accent pe femei și tineri — în special în zonele rurale (greu accesibile) — este susținută în proiectele GEF SGP.

Accentul este pus pe proiecte care se adresează atât criteriilor GEF, priorităților naționale de mediu, cât și nevoilor comunității, și care oferă rezultate durabile și măsurabile după încheierea proiectului. Se acordă prioritate proiectelor care sunt multifuncționale și implică mai multe componente. Acestea ar putea fi (nu în exclusivitate):

- îmbunătățiri sau beneficii măsurabile/practice pentru mediul global sau facilitarea unor astfel de beneficii la o scară mai largă;

- reducerea sărăciei și îmbunătățirea traiului, în conformitate cu dezvoltarea durabilă (proiecte generatoare de venituri/proiecte de investiții mici), dacă au legătură cu domeniile de interes GEF SGP;

- participarea/implicarea comunității în designul, implementarea și monitorizarea proiectului;

- cooperarea cu diferitele părți interesate: guvernarea centrală/locală, mediul academic și instituții de cercetare, sectorul privat, grupurile sociale, alte ONG-uri etc.;

- dezvoltarea capacității: instruire, ateliere de lucru, seminare, manuale publicate și distribuite etc.;

- creșterea conștientizării: publicații, diseminarea rezultatelor proiectului prin intermediul mass-mediei, evenimente educaționale etc.

Se pune accent pe activitățile care leagă problemele de mediu de generarea de venituri sau de reducerea costurilor și îmbunătățesc nivelul de trai.

Activitatea GEF SGP acoperă întregul teritoriu al țării.

GEF SGP România, în cei aproape 6 ani de activitate, a acordat până în prezent 81 de granturi, cu o valoare totală de peste 2,5 milioane USD.

Realizările principale ale fazelor operaționale anterioare includ:

În domeniul biodiversității: 473 de specii de interes global protejate; 46 de specii de interes european protejate, 294.230,96 hectare de teren cu biodiversitate de importanță globală protejate/gestionate durabil; 263 de inovații sau tehnologii noi dezvoltate/aplicate; 10 politici naționale și 49 de politici locale documentate; 17 documentații/planuri de management pentru zone protejate, situri Natura 2000 nou-înființate, elaborate; 24 de inventarieri ale biodiversității/habitatelor de lilieci realizate.

În domeniul schimbărilor climatice: 7.210,9 tone de CO₂ redus sau evitat prin tehnologii eficiente energetic și tehnologii care folosesc energii regenerabile sau prin aplicarea unor practici de transport durabil, 3 inovații sau tehnologii noi dezvoltate/aplicate în 34 de proiecte, 7 politici locale informate, 2.205 dispozitive de colectare selectivă/reciclare a deșeurilor instalate; 43 de rute pentru biciclete, drumuri verzi, ecotrasee

turistice, poteci tematice stabilite/marcate; 548 km trasee pentru bicicliști create; 16 puncte de informare turistice și puncte de închiriere de biciclete; 664 de panouri de informare, marcaje instalate, rastele pentru bicicliști montate; 45.524 de copaci, puieti, arbuști plantați; 144 de corpuri de iluminat cu LED-uri instalate; 70 de proiecte demonstrative realizate.

În domeniul managementului terenurilor degradate rezultatele programului sunt: două inovații sau tehnologii noi dezvoltate/aplicate; o politică locală informată; 699,7 hectare de teren degradat reabilitat; 414.023,5 hectare de teren gestionate durabil.

În domeniul apelor internaționale: 984,6 hectare de ape internaționale sau zone marine și de coastă protejate/gestionate durabil; 68.400 kg de azot descărcat în ape internaționale reduse; 4 politici locale informate; servicii de energie verde în valoare de 11.986 USD furnizate participanților și/sau comunității în ansamblu, o inovație/tehnologie nouă dezvoltată.

În domeniul POPs-urilor: 5 politici locale informate; două inovații/tehnologii noi dezvoltate; un plan pentru minimizarea deșeurilor medicale periculoase la nivelul spitalelor.

În domeniul condițiilor de trai: beneficii în valoare de 25.480 USD pentru participanții la proiect și/sau comunitatea în ansamblu, provenite din bunuri ale ecosistemelor produse durabil; 178.715 persoane, 14.766 de gospodării au beneficiat de proiectele SGP; o creștere medie de 2.054 USD în veniturile gospodăriilor din zona de intervenție a proiectelor prin creșterea veniturilor sau reducerea costurilor ca urmare a proiectului SGP, 502 studii monografice/științifice realizate.

În domeniul dezvoltarea capacității: 135 de OC-uri/ONG-uri au participat/au fost implicate în proiectele SGP; 13 OC-uri, ONG-uri nou-înregistrate, 45.755 femei, peste 100 de comunități cu mai mult de 400.000 de locuitori au participat/au fost implicate în proiectele SGP; 5 mecanisme financiare inovatoare puse în aplicare; 40 de legături de sprijin stabilite cu guvernele/autoritățile locale, 6 etichete/certificări/standarde de calitate primite sau obținute; 178 de traininguri cu aproape 4.000 de participanți, 17 forumuri comunitare; 64 de campanii de sensibilizare; 6 dezbateri publice privind stoparea depozitării necontrolate a rumegușului; 6 ateliere de lucru organizate cu 750 de participanți, 16 campanii de monitorizare a delfinilor prinși de pescari; 73 de conferințe despre biodiversitate; 22 de persoane instruite ca ghizi turistici; 3 vizite de studiu privind turismul rural și poluarea agricolă, 50 de locuri de muncă create în agroturism, ecoturism; 7 centre pentru produse locale, de colectare și de prelucrare a laptelui, 25 de infrastructuri de vizitare și informare, 4 festivaluri, târguri organizate; 118.236 materiale de promovare realizate; 100 de ghiduri turistice tipărite; 107 articole apărute în ziare, 67 de documentare, interviuri, știri difuzate la TV, radio; 32 website-uri create; 480 de exemplare de manuale pe educație ecologică „Ținutul Zimbrului” realizate; 17 hărți create; 27 de produse de ecoturism create.

Pentru a cincea fază operațională programul va continua domeniile tematice de interes, pentru a demonstra impactul și sustenabilitatea, și va sprijini proiecte care realizează protecția mediului, reducerea sărăciei și dezvoltarea capacității locale.

Toate zonele de interes GEF vor fi abordate de către GEF SGP România, în a cincea fază operațională, cu prioritizări cuantificate prin stabilirea anuală a procentului din bugetul total alocat fiecărui domeniu.

GUVERNUL ROMÂNIEI**HOTĂRÂRE****privind modificarea anexei nr. 44 la Hotărârea Guvernului
nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat
al bunurilor din domeniul public al statului**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Valoarea de inventar a unor bunuri imobile aparținând domeniului public al statului prevăzute în anexa nr. 44 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.020 și 1.020 bis din 21 decembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică corespunzător datelor prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. II. — Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Finanțelor Publice vor actualiza corespunzător anexa nr. 44 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

MIHAI-RĂZVAN UNGUREANU

Contrasemnează:

Directorul Serviciului
de Telecomunicații Speciale,

Marcel Opreș

Ministrul finanțelor publice,

Bogdan Alexandru Drăgoi

București, 11 aprilie 2012.

Nr. 293.

1. Ordonator principal de credite	4267230	Serviciul de Telecomunicații Speciale
2. Ordonator secundar de credite		
3. Ordonator terțiar de credite		
4. Regii autonome și companii/societăți naționale aflate sub autoritatea ordonatorului principal, institute naționale de cercetare-dezvoltare și, după caz, societăți comerciale cu capital majoritar de stat care au în administrare bunuri din patrimoniul public de stat		

Grupa 8 (Bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului)

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea	Datele de identificare		Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar — lei —	Situția juridică		Situția juridică actuală	Tipul bunului
			Descrierea tehnică (pe scurt)	Vicinătățile (după caz, pe scurt)			Adresa	Baza legală		
35517	8.19.01	Rețele telefonice de transport și distribuție	Cabluri de cupru și fibră optică în canalizație		Țara: România	53.583.900	H.G.R. nr. 808 din 2.12.1997 P.V. nr. 35.873 din 31.12.2008 H.G. nr. 439/2009 P.V. nr. 35.272 din 31.12.2009 H.G. nr. 887 din 25.08.2010 P.V. S/40257 din 10.03.2011 H.G. nr. 666/2011	În administrare	Concesiune/ Închiriat/Dat cu titlu gratuit	Imobil
35518	8.19.01	Imobil 1	Construcție din beton, cărămidă, terasă		Țara: România Județul București Municipiul București	44.193.498	Decizia C.P.B. nr. 1.653 din 17.11.1981 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35519	8.19.01	Teren 1	S=22.072,5 mp + 26.000 mp		Țara: România Județul București Municipiul București	4.503.897	Decizia C.P.B. nr. 1.658 din 17.11.1981 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 258/1996 H.G. nr. 229/2006 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35520	8.19.01	Imobil 2	Construcție din beton, cărămidă, tablă		Țara: România Județul București Municipiul București	569.575	Decret prezidențial nr. 218/1960, Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35521	8.19.01	Teren 2	S=10.684 mp		Țara: România Județul București Municipiul București	970.353	Decret prezidențial nr. 218/1960 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea	Datele de identificare			Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar — lei —	Situția juridică		Situția juridică actuală		Tipul bunului
			Descrierea tehnică (pe scurt)	Vicinătățile (după caz, pe scurt)	Adresa			În administrare/concesiune	Baza legală	În administrare/concesiune	Concesiune/Închiriat/Dat cu titlu gratuit	
35522	8.19.01	Imobil 3	Construcție din beton, cărămidă, terasă		Țara: România Județul Ilfov	1980	2.324.821	Decret prezidențial nr. 216 din 13.07.1979 H.G. nr. 439/2009 P.V. nr. 136.470 din 20.10.2009 H.G. nr. 887/25.08.2010	În administrare			Imobil
35523	8.19.01	Teren 3	S=18.735 mp		Țara: România Județul Ilfov	1980	555.269	Decret prezidențial nr. 216 din 13.07.1979 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35526	8.19.01	Imobil 6	Construcție din beton, cărămidă, terasă		Țara: România Județul Dâmbovița Comuna Ciocănești	1980	7.167.620	Decizia nr. 554 din 10.12.1979 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35527	8.19.01	Teren 6	S=3.380 mp		Țara: România Județul Dâmbovița Comuna Ciocănești	1980	100.177	Decizia nr. 554 din 10.12.1979 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35528	8.19.01	Imobil 7	Construcție din beton, cărămidă, terasă		Țara: România Județul Giurgiu Comuna Singureni	1994	671.477	Decret prezidențial nr. 290 din 25.10.1978 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35529	8.19.01	Teren 7	S=10.000 mp		Țara: România Județul Giurgiu Comuna Singureni	1994	296.381	Decret prezidențial nr. 290 din 25.10.1978 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35532	8.19.01	Imobil 9	Construcție din beton, pereți cărămidă, piatră, beton, tablă		Țara: România Județul Dâmbovița Comuna Moreni	1978	109.331	Decizia C.P. Dâmbovița nr. 419/1978 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35533	8.19.01	Teren 9	S = 4.910 mp		Țara: România Județul Dâmbovița Comuna Moreni	1978	124.765	Decizia C.P. Dâmbovița nr. 419/1978 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil
35541	8.19.01	Imobil 14	Construcție din beton, cărămidă		Țara: România Județul Botoșani Comuna Durnești	1974	32.897	Decret prezidențial nr. 243/1974, Decizia C.P. Botoșani nr. 553/1974 H.G. nr. 439/2009	În administrare			Imobil

35542	8.19.01	Teren 13	S = 171,63 mp		Țara: România Județul Botoșani Comuna Durnești	1974	2.995	Decret prezidențial nr. 243/1974, Decizia C.P. Botoșani nr. 553/1974 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35543	8.19.01	Imobil 15	Construcție din beton, cărămidă		Țara: România Județul Botoșani Orașul Darabani	1973	32.897	Decret prezidențial nr. 243/1974 Decizia C.P. Botoșani nr. 553/1974 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35544	8.19.01	Teren 14	S = 287,13 mp		Țara: România Județul Botoșani Orașul Darabani	1973	5.010	Decret prezidențial nr. 243/1974 Decizia C.P. Botoșani nr. 553/1974 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35545	8.19.01	Imobil 16	Construcție din beton, cărămidă terasă		Țara: România Județul Buzău	1975	455.660	H.G. nr. 00100/2003 H.G. nr. 956 din 20.08.2008	În administrare	Imobil
35546	8.19.01	Teren 15	S = 3.415 mp		Țara: România Județul Buzău	1975	40.505	H.G. nr. 00100/2003 H.G. nr. 956 din 20.08.2008	În administrare	Imobil
35547	8.19.01	Imobil 17	Construcție din beton cărămidă, tablă		Țara: România Județul Prahova Orașul Sinaia	1975	1.713.989	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35548	8.19.01	Teren 16	S = 2.600 mp		Țara: România Județul Prahova Orașul Sinaia	1975	49.713	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35553	8.19.01	Imobil 20	Construcție din beton, cărămidă		Țara: România Județul Alba Comuna Vințu de Jos	1987	152.740	Decizia C.P. Alba nr. 308 din 18.08.1987 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35554	8.19.01	Teren 19	S = 268 mp	Proprietar Secașiu Sălișteanu Ion și Secașiu Sălișteanu Viorica	Țara: România Județul Alba Comuna Vințu de Jos	2007	1.248	CV nr. 3.534 din 15.11.2007, CF nr. 6.428/2007, imobil arabil număr cadastral nr. 904 nr. topografic 2359/2 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
35555	8.19.01	Imobil 21	Construcție din beton, cărămidă, terasă		Țara: România Județul Gorj Satul Runcurel	1981	202.426	Decizia C.P. Gorj nr. 89 din 7.04.1980 PV nr. 491.163 din 31.12.2005 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea	Datele de identificare			Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar — lei —	Situția juridică		Situția juridică actuală	Tipul bunului
			Descrierea tehnică (pe scurt)	Vicinătățile (după caz, pe scurt)	Adresa			Baza legală	În administrare/concesiune		
35556	8.19.01	Teren 20	S = 1.100 mp		Țara: România Județul Gorj Satul Runcurel	1980	33.326	Decizia C.P. Gorj nr. 89 din 7.04.1980 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35558	8.19.01	Teren 21	S = 144 mp		Țara: România Județul Vaslui Localitatea Bannari	1976	4.011	Decizia C.P. Vaslui nr. 535 din 11.11.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35559	8.19.01	Imobil 23	Construcție din beton, cărămidă		Țara: România Județul Argeș Orașul Ștefănești	1975	7.637	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35560	8.19.01	Teren 22	S = 60 mp		Țara: România Județul Argeș Orașul Ștefănești;	1975	1.278	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35561	8.19.01	Imobil 24	Construcție din beton, cărămidă		Țara: România Județul Bihor Comuna Șinteu	1975	18.670	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35562	8.19.01	Teren 23	S = 187 mp		Țara: România Județul Bihor Comuna Șinteu	1975	1.778	Decret prezidențial nr. 170 din 29.08.1975 PV nr. 340.901/2005 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35564	8.19.01	Imobil 25	Construcție din beton, cărămidă, novaglas		Țara: România Județul Brașov Municipiul Brașov	1993	126.323	H.G.R. nr. 775 din 30.12.1993 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35567	8.19.01	Imobil 27	Construcție din beton, cărămidă	Ocolul Silvic Sălaj	Țara: România Județul Sălaj	1999	36.415	Decizia Regiei Naționale a Pădurilor nr. 307 din 21.09.1999 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
35568	8.19.01	Teren 26	S=300 mp	Ocolul Silvic Sălaj	Țara: România Județul Sălaj Muntele Mezeș	1999	607	Decizia Regiei Naționale a Pădurilor nr. 307 din 21.09.1999 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
121048	8.19.01	Imobil 30	Construcție metalică		Țara: România Județul București Municipiul București	1999	140.129	Autorizație de construcție nr. 004 din 9.09.1998 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil

121049	8.19.01	Imobil 31	Construcție metalică		Țara: România Județul Ifov	1996	210.194	Autorizație de construcție nr. 71 din 3.09.1996 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121050	8.19.01	Imobil 32	Construcție din beton și cărămidă		Țara: România Județul Ifov Orașul Măgurele	2000	280.623	Autorizație de construcție nr. 146.895 din 20.10.2000 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121051	8.19.01	Imobil 33	Construcție din beton și cărămidă		Țara: România Județul Constanța Localitatea Neptun	2000	436.944	H.G. nr. 1.246 din 29.11.2000 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121052	8.19.01	Teren 28	S=944,37 mp		Țara: România Județul Constanța Localitatea Neptun	2000	355.954	H.G. nr. 1.246 din 29.11.2000 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121053	8.19.01	Imobil 34	Construcție metalică		Țara: România Județul București Municipiul București	1985	608.160	Decizia C.P.B. nr. 1.653/1981 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121054	8.19.01	Imobil 35	Construcție metalică		Țara: România Județul Giurgiu Comuna Singureni	1978	84.077	Decret prezidențial nr. 290/1978 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121055	8.19.01	Imobil 36	Construcție metalică		Țara: România Județul Giurgiu Comuna Săbăreți	1978	84.077	Decret prezidențial nr. 216/1979 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121056	8.19.01	Imobil 37	Construcție metalică		Țara: România Județul Dâmbovița Comuna Ciocănești	1980	266.245	Decizia nr. 554/1979 Act adițional nr. 1/1994 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Imobil
121057	8.19.01	Teren 29	S=23.530 mp		Țara: România Județul Buzău Comuna Merei	2001	8.366	H.G. nr. 736 din 20.09.1995 H.G. nr. 00100/2003 H.G. nr. 956 din 20.08.2008	În administrare	Imobil
144475	8.19.01	Imobil 38	Construcție din beton și cărămidă		Țara: România Județul Brașov Comuna Cristian	2002	43.858.490	H.G. nr. 114 din 7.02.2002 H.G. nr. 943 din 14.08.2003 H.G. nr. 439/2009 P.V. nr. 136.730, 136.731 din 26.09.2008 H.G. nr. 887 din 25.08.2010	În administrare	Imobil

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea	Datele de identificare			Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar — lei —	Situția juridică		Situția juridică actuală	Tipul bunului
			Descrierea tehnică (pe scurt)	Vicinătățile (după caz, pe scurt)	Adresa			Baza legală	În administrare/concesiune		
144476	8.19.01	Teren 30	S=36.331 mp + 1.367,2 mp + 2.008,73 mp		Țara: România Județul Brașov Comuna Cristian	2002	1.727.465	H.G. nr. 114 din 7.02.2002 H.C.L.C nr. 43/2003 H.C.L.C nr. 25/2006 H.G. nr. 439/2009	În administrare	Concesiune/ Închiriat/Dat cu titlu gratuit	Imobil
152112	8.19.01	Teren 31	S=92,4 mp (provine din nr. MF 104136)		Țara: România Județul Arad Municipiul Arad	2006	11.688	H.G. nr. 19/2006 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
154562	8.19.01	Teren 32	S=225 mp		Țara: România Județul Arad Localitatea: Ineu	2008	11.776	Hotărârea C.L. Ineu nr. 54/2008 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
154566	8.19.01	Imobil 42	Construcție metalică		Țara: România Județul Olt Municipiul Slatina	2008	57.214	P.V. nr. 580.403 din 2008 H.G. nr. 439/2009	În administrare		Imobil
155227	8.19.01	Teren 33	S=150 mp		Țara: România Județul Sălaj Municipiul Zalău	2009	93.817	Decizia Inspectoratului Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Oradea nr. 104 din 17.02.2009 H.G. nr. 887 din 25.08.2010	În administrare		Imobil
155228	8.19.01	Imobil 34	S=54 mp		Țara: România Județul Arad Orașul Chișineu-Criș	2010	4.128	HCL Chișineu-Criș nr. 13 din 18.02.2009; nr. 59 din 16.06.2010	În administrare		Imobil
155790	8.19.01	Imobil 43	Construcție metalică		Țara: România Județul Sălaj	2010	505.549	P.V.R. nr. 139.428/2010 H.G. nr. 666/2011	În administrare		Imobil
155791	8.19.01	Imobil 44	Construcție metalică		Țara: România Județul Vâlcea Localitatea Izbășești	2010	1.023.139	P.V.R. nr. 7.624.404/2010 H.G. nr. 666/2011	În administrare		Imobil
155792	8.19.01	Teren 35	S=373 mp		Țara: România Județul Vâlcea Localitatea Izbășești	2010	12.302	CVC nr. 1.624/2010 H.G. nr. 666/2011	În administrare		Imobil

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUICURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA**HOTĂRÂREA**

din 15 martie 2011, definitivă la 15 iunie 2011,

în Cauza Begu împotriva României

(Cererea nr. 20448/02)

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.
În Cauza Begu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din: Josep Casadevall, președinte, Corneliu Bîrsan, Egbert Myjer, Ján Šikuta, Ineta Ziemele, Nona Tsotsoria, Kristina Pardalos, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 8 februarie 2011,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 20.448/02 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, Ion Begu (*reclamantul*), a sesizat Curtea la 15 aprilie 2002 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul a fost reprezentat de Dumitru Rădescu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul guvernamental Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul se plânge, în special, de nelegalitatea arestării sale preventive, de caracterul inechitabil al procesului penal împotriva sa, de nerespectarea dreptului său la prezumția de nevinovăție, de încălcarea dreptului său la respectarea vieții private și a dreptului la respectarea bunurilor sale.

4. La 12 mai 2006, președintele Secției a treia a hotărât să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu art. 29 § 1 din Convenție, acesta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT**I. Circumstanțele cauzei**

5. Reclamantul s-a născut în 1975 și locuiește în Caracal.

6. Reclamantul a fost ofițer de poliție judiciară la Secția 11 Poliție din București.

A. Originea cauzei

7. La 28 iunie 2001, mai multe persoane au depus plângere împotriva lui B.E. pentru înșelăciune și sechestrare de persoane. Reclamantul a dat curs plângerilor și a început cercetarea penală. La 29 iunie 2001, acesta a solicitat reținerea lui B.E. Avocatul lui B.E. i-a cerut să nu ia măsura reținerii și s-a angajat ca părinții lui B.E. să ofere despăgubiri persoanelor care au depus plângere împotriva fiicei lor. Superiorii reclamantului au aprobat decizia de lăsare în libertate a lui B.E., cu condiția acoperirii prejudiciului suferit de autorii plângerii.

8. Mai târziu în decursul aceleiași zile, părinții lui B.E. au adus la poliție o sumă de bani, pe care reclamantul a predat-o apoi victimelor. B.E. a fost pusă în libertate și chemată duminică, 1 iulie 2001, ora 16,30, pentru o nouă audiere în prezența avocatului său. Înainte de a-i da drumul, 3 ofițeri de poliție, printre care și reclamantul, i-au cerut 600 de dolari americani (*USD*) ca să nu dispună arestarea ei preventivă și o sumă mai mare ca să facă „dispărut” dosarul de cercetare penală deschis împotriva ei. Aceștia i-au cerut să le predea banii la 1 iulie 2001, înainte de interogatoriul ei.

9. La 30 iunie 2001, B.E. a denunțat poliției faptul că 3 ofițeri de la Secția 11 Poliție din București, și anume V.N., L.F. și

reclamantul, i-au cerut bani ca să nu dispună arestarea ei preventivă. Declarația lui B.E. a fost înregistrată la poliție la 2 iulie 2001.

10. În baza declarației lui B.E., poliția a decis, la 1 iulie 2001, să organizeze un flagrant pentru a-i surprinde asupra faptului pe polițiștii respectivi. În acest scop, suma de 600 USD pe care B.E. trebuia să o predea polițiștilor a fost tratată cu o substanță fluorescentă.

11. La 1 iulie 2001, reclamantul a venit la sediul poliției, deși nu era de serviciu în ziua respectivă. B.E. s-a prezentat la poliție fără avocatul său, s-a întâlnit cu reclamantul și i-a dat banii. B.E. a înregistrat pe ascuns discuția cu reclamantul, însă cu acordul prealabil al parchetului.

12. După întâlnirea cu B.E., reclamantul a plecat la cumpărături.

B. Percheziția reclamantului

13. La 1 iulie 2001, ora 18,30, reclamantul a revenit la sediul poliției. A fost condus în biroul comandantului poliției, unde procurorul însărcinat cu cercetarea, în prezența unor martori asistenți, l-a informat că va proceda la percheziția corporală și a mașinii lui, pe motiv că era bănuit că ar fi primit bani din partea lui B.E.

14. Reclamantul a solicitat ca T.C., avocatul său ales, să fie prezent. Procurorul a decis ca reclamantul să fie asistat de un avocat din oficiu în acest sens. Procurorul l-a sunat de pe telefonul mobil pe avocatul din oficiu și i-a cerut să îl apere pe reclamant.

15. În urma percheziției corporale a reclamantului, polițiștii au găsit asupra acestuia un set de 5 chei, precum și o cartelă de acces magnetică. Suma de 600 USD nu a fost găsită asupra reclamantului. Aceștia au cercetat automobilul reclamantului cu o lampă cu ultraviolete și nu au găsit nicio urmă de substanță fluorescentă. În jurul orei 20,30, polițiștii au studiat în biroul comandantului poliției, în semiîntuneric, obiectele confiscate din automobilul reclamantului. De această dată, au constatat existența unor urme de substanță fluorescentă pe unele obiecte găsite. Aceștia au examinat încălțăminte și îmbrăcăminte a reclamantului cu o lampă UV. Au găsit urme de substanță fluorescentă pe pantoful stâng, precum și pe un șiret de la pantoful celălalt. Examinarea bancnotelor găsite asupra reclamantului a scos la iveală urme de substanță fluorescentă. Urme asemănătoare au fost găsite în interiorul buzunarelor reclamantului. Examinarea obiectelor găsite asupra reclamantului și în automobil a fost filmată de organele de cercetare.

16. Procesul-verbal al percheziției corporale a reclamantului, întocmit la 1 iulie 2001, ora 24,00, semnat de acesta,

menționează în introducere că acesta făcea obiectul unei cercetări în urma denunțului făcut de B.E. și consimțise la percheziția corporală. Reclamantul a formulat obiecțiuni în procesul-verbal, precizând că urmele de substanță fluorescentă nu fuseseră identificate în timpul primei examinări a obiectelor și că apăruseră abia după ce organele de cercetare atinseseră obiectele respective cu mâinile lor. Acesta a mai precizat că nu și-a dat acordul explicit pentru efectuarea percheziției corporale. Interogată de procuror cu privire la prezența lui la sediul poliției la 1 iulie 2001, deși nu era de serviciu, reclamantul a declarat că știa că B.E. fusese convocată în acea zi de colegul său L.F. și că dorea să se asigure personal de prezența ei. Acesta a adăugat că a revenit la poliție la 18,30, după curățarea automobilului său, pentru a se spăla pe mâini.

17. În noaptea de 1 spre 2 iulie 2001, un avocat ales de soția reclamantului s-a prezentat la parchet în vederea apărării lui.

C. Percheziția domiciliului reclamantului

18. La 3 iulie 2001, ora 0,50, s-a efectuat o percheziție la domiciliul reclamantului. Reprezentanții parchetului au găsit o cartelă SIM de telefon mobil, un magnetoscop, un dictafon și o casetă audio, precum și documente de lucru. La aceeași dată, obiectele au fost trimise serviciului de control al Poliției Capitalei pentru verificare. S-a întocmit un proces-verbal cu toate obiectele reclamantului puse sub sigiliu, respectiv documente de lucru, un dictafon și o casetă audio. Obiectele au fost desigilate în prezența reclamantului și a avocatului său, care nu au formulat obiecții.

19. În rechizitoriul din 14 decembrie 2001, prin care se dispunea trimiterea în judecată a reclamantului, parchetul a notat că, în urma percheziției domiciliare, organele de anchetă nu au găsit indicii sau probe pentru prezenta cauză. În Hotărârea din 7 iunie 2002 de condamnare a reclamantului în primă instanță (*infra*, pct. 50), Tribunalul Militar Teritorial București (*tribunalul militar*) a reținut că, în urma percheziției efectuate la domiciliul reclamantului, nu s-au găsit indicii sau probe relevante pentru cauză.

20. În timpul procesului penal, în motivele de apel, reclamantul a declarat că tribunalul militar nu a luat o decizie referitoare la obiectele puse sub sigiliu în urma percheziției. Acesta a precizat că, întrucât obiectele respective nu fuseseră folosite la săvârșirea unei infracțiuni sau nu fuseseră obținute în urma unei infracțiuni, se impunea restituirea lor. Acesta a adăugat că unele dintre obiecte, precum cartela SIM de telefon mobil, își pierdeau valoarea odată cu trecerea timpului. Curtea militară de apel nu a răspuns la motivele reclamantului în Hotărârea din 22 ianuarie 2003. În recurs, prin observațiile scrise depuse la dosar la 18 noiembrie 2003, reclamantul a denunțat, în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția, încalcarea dreptului său la respectarea bunurilor sale, declarând că, în pofida cererii sale, obiectele puse sub sigiliu în urma percheziției nu i-au fost restituite. Înalta Curte de Casație și Justiție nu a examinat acest capăt de cerere în Hotărârea definitivă din 22 decembrie 2003.

D. Arestarea preventivă a reclamantului

1. Arestarea preventivă a reclamantului

21. În urma percheziției domiciliare, reclamantul a fost dus la parchetul militar, unde a fost audiat de procurori. În preambulul declarației reclamantului se preciza că acesta fusese informat cu privire la drepturile sale procedurale și infracțiunea de care era învinuit. I s-a prezentat un rezumat al faptelor, și și anume că la data de 29 iunie 2001, în calitate sa de ofițer de poliție judiciară, i-a cerut lui B.E. suma de 600 USD, plătită de aceasta la 1 iulie 2001, ca să nu fie reținută de poliție. Declarația a fost semnată de reclamant și avocatul său.

22. Tot la 2 iulie 2001, în temeiul art. 148 lit. h) din Codul de procedură penală (*C. proc. pen.*), procurorul a dispus măsura arestării preventive a reclamantului pentru 30 de zile. Pe numele

reclamantului s-a emis un mandat de arestare. Acesta din urmă nu a primit nicio copie a mandatului sau a ordonanței în cauză. V.N. și L.F. au fost cercetați și arestați preventiv pentru aceleași fapte.

23. La ora 15,40, reclamantul a fost depus în Centrul de arest preventiv din cadrul Inspectoratului General al Poliției. În temeiul art. 137¹ din *C. proc. pen.*, procurorul militar l-a informat de îndată cu privire la motivele arestării sale, așa cum reiese din procesul-verbal întocmit în acest sens și semnat de reclamant și avocatul său. Procesul-verbal includea un rezumat al faptelor de care reclamantul era învinuit și care justificau arestarea sa preventivă, precum și încadrarea lor juridică.

24. Formalitățile au durat o oră, după care reclamantul a putut dormi pentru prima oară de la arestarea sa. În dimineața zilei de 3 iulie 2001 a primit prima masă de la arestarea sa.

25. Reclamantul a contestat măsura arestării preventive dispusă împotriva lui. Prin Hotărârea din 10 iulie 2001, tribunalul militar a respins plângerea reclamantului pe motiv că niciuna dintre cauzele de nulitate invocate nu erau întemeiate și că măsura arestării preventive era întemeiată. În urma recursului reclamantului, prin Hotărârea definitivă din 17 iulie 2001, curtea militară de apel a confirmat temeinicia hotărârii menționate.

2. Prelungirea arestării preventive

26. Prin hotărârile din 27 iulie și 21 august 2001, tribunalul militar a prelungit arestarea preventivă a reclamantului și a celorlalți 2 inculpați, invocând statutul de polițist al acestora și faptul că odată puși în libertate ar putea influența martorii care trebuiau audiați în procedură și care erau polițiști din cadrul aceleiași secții de poliție. Tribunalul a concluzionat că temeiurile care au determinat arestarea preventivă a acuzaților nu s-au schimbat. Recursurile reclamantului împotriva acestor hotărâri au fost respinse de curtea militară de apel.

27. La 14 septembrie 2001, tribunalul militar a respins cererea de punere în libertate a reclamantului pe motiv că temeiurile care au determinat arestarea sa se mențin. La 18 octombrie 2001, curtea militară de apel a respins recursul reclamantului și a confirmat, cu aceeași motivare, arestarea preventivă.

28. La 19 noiembrie 2001, tribunalul militar a prelungit din nou arestarea preventivă a inculpaților, cu o motivare individuală, declarând că „faptele fuseseră mediatizate și avuseseră un impact negativ asupra opiniei publice, în legătură cu modul în care niște polițiști au înțeles să își exercite profesia”. Curtea militară de apel a respins, ca nefondat, recursul reclamantului împotriva acestei hotărâri.

29. Prin încheierile din 18 decembrie 2001, 14 ianuarie, 12 februarie, 6 și 23 martie, precum și 17 aprilie 2002, tribunalul militar a prelungit arestarea preventivă a inculpaților. Instanța a reținut temeiuri similare pentru prelungirea măsurii, și anume că pedeapsa prevăzută de lege pentru faptele imputate este mai mare de 2 ani, că faptele incriminate prezintă un grad sporit de pericol, că buna desfășurare a anchetei și administrarea anumitor probe o impun și că temeiurile care au determinat măsura nu s-au schimbat. Instanța a invocat totodată statutul de polițist al inculpaților.

30. Prin hotărârile definitive din 8 ianuarie, 19 februarie, 14 și 28 martie, 16 aprilie și 16 mai 2002, curtea militară de apel a respins, ca nefondate, recursurile reclamantului împotriva hotărârilor respective.

31. La 17 mai 2002, reclamantul a înaintat tribunalului militar o cerere de liberare provizorie sub control judiciar. Printr-o hotărâre din 29 mai 2002, tribunalul a declarat cererea inadmisibilă pe motiv că cercetarea judecătorească împotriva acestuia se încheiase la aceeași dată și că o cerere de liberare provizorie sub control judiciar era admisibilă numai înainte de încheierea cercetării. Prin Hotărârea din 20 iunie 2002, curtea militară de apel a respins recursul reclamantului ca nefondat.

32. Prin Hotărârea din 7 iunie 2002, tribunalul militar a prelungit arestarea preventivă a reclamantului. Reclamantul a atacat hotărârea la curtea militară de apel, contestând dispoziția din hotărârea menționată anterior prin care se prelungea arestarea preventivă. Curtea de apel nu a examinat acest recurs al reclamantului decât în cadrul examinării apelului acestuia privind fondul acuzației penale.

33. Prin hotărârile din 19 iulie și 10 septembrie 2002, curtea militară de apel a prelungit arestarea preventivă a reclamantului. Acțiunile reclamantului împotriva acestor hotărâri au fost declarate inadmisibile de Curtea Supremă de Justiție, la date neprecizate.

3. Prolungirea arestării preventive a reclamantului în ședința din 13 februarie 2002

34. La 8 februarie 2002, avocatul ales al reclamantului a depus la tribunalul militar o cerere de amânare a termenului prevăzut pentru 13 februarie 2002 pe motiv că, în perioada 9—14 februarie 2002, se afla în imposibilitatea de a se prezenta la audiere.

35. În ședința din 13 februarie 2002, tribunalul militar a respins cererea de amânare, precizând că, în temeiul dispozițiilor legale privind statutul avocaților, în cazul în care acesta se află în imposibilitatea de a-și exercita atribuțiile, are obligația de a asigura substituirea sa de către alt avocat. Tribunalul militar a numit un avocat din oficiu pentru a-l apăra pe reclamant și a amânat cauza până la finalul ședinței, pentru a-i da acestuia posibilitatea să studieze dosarul.

36. La reluarea dezbaterilor, avocatul din oficiu a solicitat punerea în libertate a reclamantului. Instanța a dat cuvântul reclamantului, care a scris la argumentele formulate de avocatul din oficiu.

37. Prin încheierea adoptată la aceeași dată, tribunalul a prelungit arestarea preventivă a reclamantului.

38. Acesta din urmă, asistat de avocatul ales, a atacat hotărârea, solicitând punerea sa în libertate. Acesta a invocat durata excesivă a procedurii, caracterul inechitabil al procedurii și faptul că trebuia să se însoare în curând. La 14 martie 2002, în ședința privind recursul în fața curții militare de apel, reclamantul a fost prezent și reprezentat de avocatul său ales. Prin hotărârea definitivă adoptată la aceeași dată, curtea militară de apel a respins recursul reclamantului ca nefondat.

E. Declarația prim-ministrului

39. La 6 iulie 2001, în cadrul unei teleconferințe cu prefectii, prim-ministrul a abordat problema „disciplinei în cadrul Poliției Române”, prezentând exemple, dar fără a da nume. Acesta a declarat:

„Nu pot accepta [existența unor] încălcări grave ale legilor țării, ca de exemplu cei doi ofițeri de la Secția 11 Poliție București care au fost prinși în flagrant delict de luare de mită.”

40. La 7 iulie 2001, afirmațiile prim-ministrului au fost preluate de două ziare locale, „Monitorul de Cluj” și „Monitorul de Brașov”.

41. În săptămâna 16—22 iulie 2001, jurnalul național „Cotidianul” a publicat un articol intitulat „Conducerea Secției 11 Poliție București a fost destituită”. Articolul preciza că „doi ofițeri din direcția cercetări penale din cadrul Secției 11 au cerut și au primit mită de 600 USD de la o persoană acuzată de înșelăciune” și că „ofițerii ceruseră banii ca să propună neînceperea urmăririi penale” persoanei respective.

F. Procesul penal împotriva reclamantului

42. La 2 iulie 2001, s-a început urmărirea penală împotriva reclamantului pentru infracțiunea de luare de mită. La 9 august 2001, parchetul militar a prezentat reclamantului, în prezența avocatului, materialul de urmărire penală.

43. Prin rechizitoriul din 15 august 2001, parchetul militar i-a trimis în judecată pe reclamant, V.N. și L.F., pentru luare de mită, în fața tribunalului militar. Decizia a fost întemeiată în principal

pe denunțul făcut de B.E., declarațiile martorilor, procesele-verbale de constatare a flagrantului delict și de percheziție corporală și domiciliară, precum și pe transcrierea înregistrării conversației reclamantului cu B.E. din 1 iulie 2001.

1. Procedura în primă instanță în fața tribunalului militar

44. La 14 septembrie 2001, tribunalul militar a restituit cauza la parchet, pe motiv că inculpații nu au fost informați decât despre arestarea lor, nu și despre faptele de care erau acuzați, și faptul că nu au fost audiați în calitate de inculpați. Actul de inculpare i-a fost prezentat din nou reclamantului în noiembrie 2001.

45. Prin rechizitoriul din 4 decembrie 2001, parchetul i-a retrimis în judecată pe cei 3 ofițeri pentru luare de mită, în baza acelorași dovezi menționate mai sus (*supra*, pct. 42).

46. La 17 aprilie 2002, reclamantul a depus la dosar un memoriu în apărare.

47. La 26 aprilie 2002, judecătorul militar din completul de judecată format din judecător unic din cadrul tribunalului militar i-a chemat pe cei 3 inculpați și pe avocații lor în biroul său pentru vizionarea casei de percheziția corporală a reclamantului și ascultarea înregistrărilor depuse la dosar. Reclamantul susține că, cu această ocazie, judecătorul militar ar fi declarat că nu îi putea achita pe cei 3 inculpați din cauza presiunilor mari la care era supus și că trebuia să dea o decizie în baza unui „dosar secret”. Procurorul nu a fost prezent la această ședință.

48. În procesul-verbal întocmit în urma ședinței se preciza că inculpații au vizionat și ascultat înregistrările video și audio în cauză. Toți participanții au semnat procesul-verbal fără a consemna obiecții.

49. La 29 mai 2002, tribunalul militar l-a interogat pe martorul N.A., care a declarat că, în timpul percheziției corporale a reclamantului, a fost prezentă o persoană în haine civile. Aceasta a adăugat că reclamantul a formulat obiecții față de persoana respectivă și că procurorul militar i-a răspuns „avem un avocat”, arătând către acea persoană.

50. La 7 iunie 2002, tribunalul militar l-a condamnat pe reclamant la 3 ani de închisoare cu executare pentru luare de mită. Hotărârea a fost întemeiată pe denunțul făcut de B.E. și declarațiile părinților săi, pe procesele-verbale întocmite de poliție în urma arestării reclamantului, procesele-verbale ale confruntării reclamantului cu B.E., lista convorbirilor telefonice ale reclamantului, înregistrarea convorbirii acestuia cu B.E. din 1 iulie 2001, probele materiale ridicate în urma percheziției corporale și a percheziției automobilului, precum și pe depozițiile a 18 martori. Tribunalul a constatat că, după ce șeful secției de poliție a aprobat cercetarea în libertate a lui B.E., reclamantul și ceilalți 2 inculpați au exercitat presiuni asupra lui B.E., cerându-i o sumă de bani pentru ca aceștia să nu propună arestarea sa preventivă.

2. Procedura de apel în fața curții militare de apel

51. Reclamantul a formulat apel împotriva hotărârii respective în fața curții militare de apel, solicitând achitarea sa pe motiv că faptele de care era acuzat nu au fost dovedite cu certitudine. Acesta susținea că, la 26 aprilie 2002, tribunalul militar a decis organizarea unei audieri secrete în biroul judecătorului militar (*supra*, pct. 47), fără să fi luat în prealabil o decizie în acest sens. Din cauza acestui viciu de procedură, hotărârea pronunțată în primă instanță era lovită de nulitate. Acesta mai preciza că, deși în ședința respectivă judecătorul a făcut afirmații care îl obligau să se abțină de la judecată, acesta nu a procedat astfel. Reclamantul a indicat, pe de altă parte, că nu a depus o cerere de recuzare a judecătorului.

52. Reclamantul a afirmat că, în ședința din 17 aprilie 2002, a depus la dosar un memoriu care nu a fost pus în discuția părților. În continuare, a precizat că, în ședința din 13 februarie 2002, tribunalul militar i-a repartizat un avocat din oficiu (*supra*, pct. 35), că nu a avut posibilitatea de a adresa întrebări

martorilor apărării decât în cadrul a două ședințe și că parchetul nu a solicitat o expertiză a înregistrărilor video. Acesta a mai invocat lipsa de temei legal a hotărârii pronunțate, invocând nelegalitatea anumitor probe ale acuzării și nelegalitatea percheziției corporale, efectuate în prezența unui avocat din oficiu, în condițiile în care el solicitase să fie reprezentat de un avocat ales.

53. Reclamantul a cerut efectuarea unei expertize asupra autenticității înregistrării din 1 iulie 2001. Curtea militară de apel a admis cererea și a dispus Institutului Național de Expertize Criminalistice (INEC) efectuarea unei expertize. INEC a informat curtea militară de apel că, în vederea efectuării expertizei, inculpatul trebuia să se prezinte la sediul institutului pentru prelevarea unor mostre de voce pentru comparație. În urma acestei solicitări, judecătorii cauzei, împreună cu grefierul, procurorul, reclamantul însoțit de avocatul său și inculpatul L.F., reprezentat de avocatul său, s-au prezentat la 27 noiembrie 2002 la sediul INEC pentru prelevarea unor mostre de voce. Expertiza astfel efectuată nu a putut stabili dacă vocea înregistrată îi aparținea reclamantului.

54. La 8 ianuarie 2003, curtea militară de apel a audiat un martor al apărării, polițistul N.G., prezent la momentul percheziției corporale asupra reclamantului fără să intervină în operațiune. Întrebat cu privire la prezența și activitatea, în momentul percheziției corporale asupra reclamantului, a avocatului numit din oficiu, N.G. a declarat:

„La începutul percheziției, ofițerul Begu a fost informat că era bănuit de comiterea unor activități infracționale. Acesta a cerut să fie asistat de un avocat, dar i s-a răspuns că un avocat era deja prezent [...]. Begu a spus că refuză să facă declarații înainte ca avocatul său să fie prezent [...] Persoana despre care vă vorbesc, despre care am aflat ulterior că este avocat, s-a implicat în activitatea de cercetare, în sensul că a susținut că erau vizibile urme de substanță fluorescentă, atingând hainele [...]. La data faptelor am crezut că era dintre colegii noștri [...]. Deși unii ofițeri și-au exprimat îndoielile privind existența urmelor, respectiva persoană insista și spunea că urmele existau cu siguranță [...]”

55. La 22 ianuarie 2003, curtea militară de apel a admis în parte apelul reclamantului și a redus pedeapsa aplicată de tribunalul militar. Instanța a considerat că, din probele depuse la dosar, reieșea că reclamantul era vinovat de faptele imputate, care au fost stabilite corect de către tribunalul militar, cu o motivare convingătoare. Aceasta a observat că motivele de apel ale reclamantului se refereau la modul de ridicare a probelor, însă acesta nu a prezentat argumente de natură să afecteze legalitatea acestora. Aceasta a mai observat că reclamantul a invocat în fața sa mai multe excepții de nulitate a actelor de procedură, care trebuiau respinse, fie pentru că nu erau fondate, fie pentru că erau inexistente în plan juridic.

56. Curtea de apel a stabilit că, deși înregistrarea din 1 iulie 2001 nu permite identificarea vocii reclamantului, răspunderea sa penală reiese din alte probe, precum declarațiile martorilor și probele materiale ridicate în urma percheziției corporale. Totuși, instanța a considerat că, în speță, se impunea aplicarea circumstanței atenuante legată de activitatea profesională foarte bună a reclamantului anterior comiterii faptelor de care era acuzat și a redus pedeapsa aplicată de tribunalul militar de la 3 ani la 2 ani de închisoare cu executare.

3. Procedura de recurs în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție

57. În urma modificărilor legislative privind demilitarizarea poliției (*infra*, pct. 62—63), cauza a fost transferată instanțelor de drept comun.

58. Reclamantul a formulat recurs împotriva Hotărârii din 22 ianuarie 2003, solicitând achitarea sa pe motiv că faptele nu existau, reiterând în mare parte motivele de apel. Acesta a

subliniat că ședințele din 26 aprilie și 27 noiembrie 2002 nu au fost publice și că în timpul percheziției corporale nu a fost asistat de un avocat ales. Acesta a adăugat că instanțele naționale nu au menționat sau respins în hotărârile lor probele administrate în apărare, că tribunalul nu a pus în discuția părților memoriul său din 17 aprilie 2002, ale cărui concluzii au fost reluate în motivele de apel, și a contestat modul în care instanțele au interpretat probele. În subsidiar, reclamantul a solicitat achitarea sa pe motiv că elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită nu erau întrunite în acel caz.

59. La 1 iulie 2003, reclamantul a fost eliberat, în urma executării pedepsei.

60. Dezbaterile au avut loc în ședința din 18 noiembrie 2003. Prin Hotărârea definitivă din 22 decembrie 2003, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins acțiunea reclamantului. Aceasta a hotărât că instanțele de grad inferior au stabilit în mod corect faptele în baza probelor depuse la dosar. Instanța a observat că, deși reclamantul neagă comiterea faptelor, săvârșirea infracțiunii este dovedită de declarația lui B.E., coroborată cu declarațiile martorilor și urmele de substanță fluorescentă găsite pe unele obiecte ale acestuia.

II. Dreptul și practica interne relevante

A. Dispozițiile relevante în materie de arestare preventivă

61. Dispozițiile relevante din C. proc. pen. privind arestarea preventivă și prelungirea acestei măsuri, astfel cum erau redactate la momentul faptelor, precum și esențialul practicii interne privind noțiunea de „pericol pentru ordinea publică” prevăzută la art. 148 lit. h) din C. proc. pen. sunt descrise în Decizia *Mujea împotriva României* [(decizie), nr. 44.696/98, 10 septembrie 2002] și în Hotărârea *Calmanovici împotriva României* (nr. 42.250/02, pct. 40—42, 1 iulie 2008).

B. Dispozițiile legale relevante în materia competenței instanțelor militare

62. La data faptelor, organizarea și funcționarea Poliției Române erau reglementate prin Legea nr. 26/1994, în temeiul căreia polițiștii aveau statut de cadre militare active. Urmărirea penală și judecarea cadrelor de poliție care au comis fapte prevăzute de legea penală erau, în temeiul statutului lor de militari activi, de competența parchetelor și instanțelor militare. Legea respectivă a fost abrogată prin Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române și prin Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în temeiul cărora Ministerul de Interne s-a demilitarizat, polițiștii având din acel moment statut de funcționari publici. În urma modificărilor aduse C. proc. pen. prin Legea nr. 281/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale, urmărirea penală și judecarea polițiștilor sunt de competența parchetelor și instanțelor de drept comun.

63. Dispozițiile referitoare la statutul procurorilor și instanțelor militare în vigoare la data faptelor, respectiv articolele relevante din Constituție, din Legea nr. 54/1993 privind organizarea instanțelor și parchetelor militare („*Legea nr. 54/1993*”) și din C. proc. pen. sunt descrise în Hotărârea *Maszni împotriva României* (nr. 59.892/00, pct. 24 și 25, 21 septembrie 2006). Art. 5 din Legea nr. 54/1993 este de asemenea relevant în prezenta cauză; la data faptelor, acesta prevedea următoarele:

— Art. 5: „Când inculpatul este militar activ, președintele completului de judecată, precum și procurorul care participă la judecarea cauzei trebuie să fie cel puțin egali în grad cu acesta.”

C. Dispozițiile relevante în materie de ascultare a convorbirilor telefonice

64. Prevederile C. proc. pen. relevante în materie, așa cum erau redactate la vremea comiterii faptelor, înainte de modificarea lor prin Legea nr. 281/2003, precum și după această modificare, sunt descrise în Hotărârea *Dumitru Popescu împotriva României* (nr. 2) (nr. 71.525/01, pct. 44—46, 26 aprilie 2007).

D. *Dispozițiile relevante în materie de percheziție corporală și domiciliară*

65. Articolele relevante din C. proc. pen. relevante în materie, respectiv art. 101—109, sunt prezentate, astfel cum erau formulate la data faptelor, în Hotărârea *Varga împotriva României* (nr. 73.957/01, pct. 21—25, 1 aprilie 2008).

66. Secțiunea relevantă a art. 109 din C. proc. pen. era formulată astfel la vremea faptelor:

„Până la soluționarea definitivă a cauzei, mijloacele materiale de probă se păstrează de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată la care se găsește dosarul.

Obiectele și înscrisurile predate sau ridicate în urma percheziției și care nu au legătură cu cauza se restituie personal persoanei căreia îi aparțin. Obiectele supuse confiscării nu se restituie.

Obiectele ce servesc ca mijloc de probă, dacă nu sunt supuse confiscării, pot fi restituite persoanei căreia îi aparțin, chiar înainte de soluționarea definitivă a procesului, afară de cazul când prin această restituire s-ar putea stânjeni aflarea adevărului. Organul de urmărire penală sau instanța de judecată pune în vedere persoanei căreia i-au fost restituite obiectele, că este obligată să le păstreze până la soluționarea definitivă a cauzei.”

E. *Dispoziția relevantă privind dreptul de a fi asistat de un avocat*

67. Art. 171 din C. proc. pen. privind dreptul învinutului și inculpatului să fie asistat de un apărător prevedea următoarele la data comiterii faptelor, în secțiunea relevantă:

„Învinutul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de apărător în tot cuprinsul urmăririi penale și al judecării, iar organele judiciare sunt obligate să-i aducă la cunoștință acest drept [...]

În cursul judecării asistența juridică este obligatorie și în cazurile în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani sau când instanța apreciază că inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea.”

ÎN DREPT

I. **Cu privire la pretinsa încălcare a art. 5 § 2 din Convenție**

68. Reclamantul susține că nu a fost informat, în termenul cel mai scurt, asupra motivelor arestării sale și asupra acuzațiilor aduse împotriva sa, contrar art. 5 § 2 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană arestată trebuie să fie informată, în termenul cel mai scurt și într-o limbă pe care o înțelege, asupra motivelor arestării sale și asupra oricărei acuzații aduse împotriva sa.”

69. Reclamantul afirmă că a fost arestat la 2 iulie 2001 fără să fie informat asupra motivelor arestării sale și susține că nu i-au fost comunicate nici ordonanța de arestare preventivă, nici mandatul de arestare. Acesta adaugă că parchetul i-a prezentat acuzația penală completă abia în noiembrie 2001, odată cu prezentarea actului de sesizare.

70. Guvernul consideră că reclamantul a fost informat asupra motivelor arestării sale și asupra acuzațiilor aduse împotriva sa la scurt timp după interpelarea sa. În această privință, face trimitere la declarația reclamantului din 2 iulie 2001 făcută la parchet și la procesul-verbal întocmit la data arestării lui preventive (*supra*, pct. 21 și 23).

71. Curtea reamintește că art. 5 § 2 din Convenție enunță o garanție fundamentală: orice persoană arestată trebuie să știe de ce a fost privată de libertate. Această garanție impune obligația de a comunica unei asemenea persoane, într-un limbaj simplu și accesibil, motivele de drept și de fapt ale privării sale de libertate, astfel încât să poată discuta cu privire la legalitatea acesteia în fața unei instanțe în temeiul paragrafului 4. Persoana în cauză trebuie să beneficieze de aceste informații „în termenul cel mai scurt”, dar polițistul care o arestează poate să nu i le ofere în întregime la fața locului. Pentru a stabili dacă aceasta a

primit destule informații și suficient de repede, se ține seama de particularitățile cauzei (*Conka împotriva Belgiei*, nr. 51.564/99, pct. 50, CEDO 2002-I).

72. În prezenta cauză, persoana în cauză a fost audiată la 2 iulie 2001 în legătură cu faptul că i-ar fi cerut lui B.E. suma de 600 USD, plătită de aceasta din urmă la 1 iulie 2001, pentru a nu fi reținută de poliție. Având în vedere aceste elemente și statutul său de polițist, persoana în cauză ar fi trebuit să își dea seama, încă din acest stadiu, că era bănuț de implicare în activități interzise precum luarea de mită [*Rupa împotriva României* (nr. 1), (decizie), nr. 58.478/00, 14 decembrie 2004]. De asemenea, în orele care au urmat interogatoriului său și în momentul arestării sale, a fost informat de procurorul militar asupra acuzațiilor aduse împotriva sa, care justificau măsura arestării preventive dispuse asupra sa (*supra*, pct. 23).

73. Curtea consideră că informațiile astfel oferite reclamantului cu privire la motivele arestării sale îndeplineau cerințele art. 5 § 2 din Convenție, citat anterior. Rezultă că acest capăt de cerere este vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

II. **Cu privire la pretinsa încălcare a art. 5 § 3 din Convenție**

74. Reclamantul se plânge de faptul că nu a fost adus de îndată după arestarea sa în fața unei instanțe și susține că durata arestării sale preventive a fost excesivă. Acesta invocă art. 5 § 3 din Convenție, care prevede:

„Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol, trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

A. *Cu privire la dreptul de a fi adus de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare*

75. Reclamantul se plânge de faptul că nu a fost adus în fața unui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare „de îndată” după arestarea sa preventivă dispusă de un procuror militar la 2 iulie 2001. Acesta adaugă că judecătorii militari care au prelungit ulterior arestul său preventiv nu pot fi considerați magistrați din cauză că nu beneficiază de garanții de independență și imparțialitate, întrucât sunt subordonați Ministerului Apărării.

76. Guvernul menționează modificările legislative în materie, conform cărora măsura arestării preventive trebuie să fie dispusă de o instanță.

77. Curtea observă că reclamantul a fost arestat preventiv în baza deciziei procurorului la 2 iulie 2001 și că legalitatea arestării sale a fost examinată pentru prima dată de către tribunalul militar la 10 iulie 2001. În măsura în care reclamantul nu dispunea de nicio cale de atac pentru a contesta arestarea sa preventivă dispusă de procuror și primul control al unei instanțe asupra arestării a avut loc la 10 iulie 2001, Curtea consideră că reclamantul ar fi trebuit să sesizeze acest capăt de cerere Curții în termen de 6 luni de la încetarea situației incriminate [*Agaoğlu împotriva Turciei* (decizie), nr. 27.310/95, 28 august 2001]. În cazul de față, cererea a fost introdusă la 15 aprilie 2002, adică la mai mult de 6 luni de la data la care temeinicia măsurii arestării preventive dispuse împotriva reclamantului de către un procuror a fost examinată pentru prima dată de o instanță. Rezultă că acest capăt de cerere este tardiv și trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție.

B. *Cu privire la dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil sau pus în libertate pe durata procedurii*

1. Cu privire la admisibilitate

78. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. În plus, aceasta subliniază că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Este necesar așadar să fie declarat admisibil.

2. Cu privire la fond

79. Reclamantul subliniază că a fost menținut în arest preventiv între 2 iulie 2001 și 1 iulie 2003, data punerii sale în libertate. Acesta consideră că motivele reținute de instanțele naționale pentru prelungirea măsurii nu erau în niciun caz justificate și că cercetarea nu s-a desfășurat cu diligență. Acesta adaugă că cererea sa de punere în libertate pe cauțiune nu a fost examinată cu diligență de tribunalul militar.

80. Guvernul consideră că arestarea preventivă a reclamantului a încetat odată cu condamnarea acestuia în primă instanță, la 7 iunie 2002, de către tribunalul militar. Acesta subliniază apoi caracterul foarte complex al cauzei, dovedit de tipul și gravitatea faptelor de care reclamantul a fost acuzat, amploarea cercetărilor efectuate și numărul de inculpați. Conform acestuia, instanțele naționale au justificat constant, prin motive relevante și suficiente, necesitatea prelungirii măsurii arestării preventive. Acesta evidențiază mai ales faptul că punerea reclamantului în libertate constituia un pericol pentru ordinea publică, având în vedere statutul său de polițist de care ar fi putut profita.

a) Perioada care trebuie luată în considerare

81. Pentru început, Curtea evidențiază că, în prezenta cauză, perioada prevăzută la art. 5 § 3 din Convenție a început la 2 iulie 2001, data arestării preventive a reclamantului. Perioada a încetat la 7 iunie 2002, data condamnării acestuia în primă instanță, condamnarea constituind încheierea perioadei care trebuie luată în considerare în sensul art. 5 § 3 [*Kudła împotriva Poloniei* (MC), nr. 30.210/96, pct. 104, CEDO 2000-XI]. Perioada a fost așadar de 11 luni și 5 zile.

b) Justificarea arestării preventive

82. Pentru a examina acest capăt de cerere, Curtea face trimitere la jurisprudența sa consacrată în materie [*Labita împotriva Italiei* (MC), nr. 26.772/95, pct. 152—153, CEDO 2000-IV, și *Lavents împotriva Letoniei*, nr. 58.442/00, pct. 70—71, 28 noiembrie 2002]. Aceasta a hotărât deja că art. 5 § 3 din Convenție impune cerința ca orice perioadă de arestare preventivă, oricât de scurtă, să fie motivată în mod convingător de autorități (*Shishkov împotriva Bulgariei*, nr. 38.822/97, pct. 66, CEDO 2003-I; *Belchev împotriva Bulgariei*, nr. 39.270/98, pct. 82, 8 aprilie 2004, și *Sarban împotriva Moldovei*, nr. 3.456/05, pct. 97, 4 octombrie 2005). O decizie motivată asigură părțile că argumentele lor au fost ascultate (*Sarban*, citată anterior, pct. 98).

83. În jurisprudența sa Curtea a expus 4 motive fundamentale acceptabile pentru arestarea preventivă a unei persoane suspectate de săvârșirea unei infracțiuni: pericolul ca acuzatul să fugă (*Stögmüller împotriva Austriei*, Hotărârea din 10 noiembrie 1969, pct. 15, seria A, nr. 9); riscul ca acuzatul, odată pus în libertate, să împiedice administrarea justiției (*Wemhoff împotriva Germaniei*, 27 iunie 1968, pct. 14, seria A, nr. 7), să săvârșească noi infracțiuni (*Matznetter împotriva Austriei*, Hotărârea din 10 noiembrie 1969, pct. 9, seria A, nr. 10) sau să tulbure ordinea publică [*Letellier împotriva Franței*, Hotărârea din 26 iunie 1991, pct. 51, seria A, nr. 207, și *Hendriks împotriva Olandei* (decizie), nr. 43.701/04, 5 iulie 2007].

84. Curtea recunoaște că, prin gravitatea lor deosebită și prin reacția publicului la săvârșirea lor, anumite infracțiuni pot genera tulburări sociale care să justifice arestarea preventivă, cel puțin o anumită perioadă de timp. Totuși, aceasta ia act de faptul că un astfel de pericol scade în mod necesar în timp și că, prin

urmare, autoritățile judiciare trebuie să prezinte motive mai specifice care să justifice persistența motivelor detenției (*mutatis mutandis*, I.A. *împotriva Franței*, 23 septembrie 1998, pct. 104—105, Culegere de hotărâri și decizii 1998-VII). Continuarea detenției nu se justifică așadar într-o anumită speță decât dacă indicii concrete demonstrează o cerință reală de interes public care prevalează, în ciuda prezumției de nevinovăție, asupra regulii respectării libertății individuale [*Smirnova împotriva Rusiei*, nr. 46.133/99 și 48.183/99, pct. 61, CEDO 2003-IX (fragmente)].

85. În speță, reclamantul a fost arestat preventiv la 2 iulie 2001 pe motiv că existau bănuieli plauzibile conform cărora acesta săvârșise infracțiunea de luare de mită. La prelungirea arestării sale preventive, la 27 iulie și 21 august 2001, instanțele naționale și-au motivat hotărârile prin statutul de polițist al persoanei în cauză și prin posibilitatea ca, odată pus în libertate, acesta să încerce să influențeze martorii, printre care se numărau colegi de serviciu (*supra*, pct. 26). Curtea admite că, în contextul cauzei, motivele erau relevante și suficiente pentru a justifica prelungirea măsurii arestării preventive a reclamantului la începutul cercetării.

86. Cu toate acestea, se impune constatarea că, din 14 septembrie 2001, instanțele naționale nu au mai oferit motive concrete pentru a justifica necesitatea prelungirii măsurii arestării preventive a reclamantului. Însă nu se poate face o evaluare abstractă a caracterului rezonabil al duratei unei detenții (*Patsouria împotriva Georgiei*, nr. 30.779/04, 6 noiembrie 2007, pct. 62). Ulterior datei menționate, instanțele naționale au justificat arestarea preventivă a reclamantului prin menținerea temeiurilor inițiale, faptul că pedeapsa prevăzută de lege este mai mare de 2 ani de închisoare, gravitatea faptelor, statutul de polițist al acuzaților și necesitatea continuării cercetării penale. Cu toate acestea, instanțele nu au oferit nicio explicație pentru a justifica în mod concret, de-a lungul timpului, felul în care punerea în libertate a reclamantului ar avea un impact negativ asupra societății civile sau ar împiedica ancheta. Mai mult, justificarea arestării nu se raporta la situația concretă a persoanei în cauză, vizând în mod general persoanele anchetate în cadrul procedurii (*Calmanovici*, citată anterior, pct. 100, și *Mihuță împotriva României*, nr. 13.275/03, 31 martie 2009, pct. 29).

87. De altfel, Curtea reamintește că art. 5 § 3 din Convenție impune instanțelor naționale, atunci când acestea se confruntă cu necesitatea prelungirii unei măsuri de arestare preventivă, să ia în considerare măsurile alternative prevăzute de legislația națională (*Jabłoński împotriva Poloniei*, nr. 33.492/96, 21 decembrie 2000, pct. 83, și *Patsouria*, citată anterior, pct. 75—76). În prezenta cauză, deși le fusese adresată o cerere de punere în libertate pe cauțiune, instanțele naționale au declarat-o inadmisibilă, fără să o fi examinat cu celeritate (*supra*, pct. 31).

88. Având în vedere considerentele de mai sus, Curtea consideră că autoritățile nu au mai oferit motive „relevante și suficiente” începând din 14 septembrie 2001 pentru a justifica necesitatea menținerii reclamantului în arest preventiv. În aceste circumstanțe, nu este necesar să se mai verifice dacă autoritățile naționale competente au contribuit cu o „diligență deosebită” la continuarea procedurii (*Dolgova împotriva Rusiei*, nr. 11.886/05, 2 martie 2006, pct. 50 *in fine*).

89. Rezultă că a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție în ceea ce privește arestarea preventivă a reclamantului, prelungită după Hotărârea din 14 septembrie 2001.

III. **Cu privire la pretinsa încălcare a art. 5 § 4 din Convenție**

90. Invocând art. 5 § 4 din Convenție, reclamantul se plânge de faptul că nu a beneficiat de o cale de atac efectivă la nivel național pentru a contesta prelungirea măsurii arestării preventive luate împotriva lui prin Hotărârea tribunalului militar

din 7 iunie 2002 și prin hotărârile curții militare de apel din 19 iulie și 10 septembrie 2002. Citând art. 6 § 3 lit. c) din Convenție, acesta se plânge de faptul că, la audierea din 13 februarie 2002, deși avocatul său a informat instanța despre motivele absenței sale și a solicitat amânarea cauzei, instanța a decis să țină audierea și i-a repartizat un avocat din oficiu.

91. Curtea reține că, la ședința din 13 februarie 2002, tribunalul militar a avut de examinat necesitatea prelungirii măsurii arestării preventive aplicate reclamantului, nu temeinicia acuzației penale aduse acestuia. Prin urmare, se impune examinarea acestui capăt de cerere în sensul art. 5 § 4 din Convenție [*Berjji împotriva Franței* (decizie), nr. 74.184/01, 23 martie 2004], care prevede următoarele:

„4. Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau deținere are dreptul să introducă un recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii sale și să dispună eliberarea sa dacă deținerea este ilegală.”

A. Cu privire la recursurile reclamantului împotriva deciziilor din 7 iunie, 19 iulie și 10 septembrie 2002 de prelungire a arestării preventive

92. Reclamantul se plânge de faptul că recursul său împotriva Hotărârii tribunalului militar din 7 iunie 2002 în ceea ce privește prelungirea arestării preventive nu a fost examinat de curtea militară de apel și că recursurile sale împotriva hotărârilor curții militare de apel din 19 iulie și 10 septembrie 2002 de prelungire a arestării preventive au fost respinse ca inadmisibile.

93. Guvernul consideră că acest capăt de cerere al reclamantului nu este susținut și că, în orice caz, contestația sa împotriva ordonanței de arestare preventivă a fost examinată într-un termen scurt de tribunalul militar.

94. Conform jurisprudenței constante a Curții, o persoană condamnată de prima instanță se află în cazul prevăzut la art. 5 § 1 lit. a) din Convenție, care permite privarea de libertate a persoanelor după condamnare, întrucât aceste ultime cuvinte nu pot fi interpretate ca limitându-se la ipoteza unei condamnări definitive (*Wemhoff*, citată anterior, pct. 9, și *B. împotriva Austriei*, Hotărârea din 28 martie 1990, seria A, nr. 175, pct. 36). În cazul unei pedepse cu închisoarea cu o durată determinată, pronunțată de o instanță națională, pentru sancționarea unei infracțiuni, controlul vizat la art. 5 § 4 din Convenție este inclus în hotărâre (*De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei*, 18 iunie 1971, seria A, nr. 12, pct. 76).

95. În speță, prin cele 3 hotărâri menționate de reclamant s-a dispus prelungirea arestării sale preventive, așa cum prevedea dreptul intern, după ce a fost condamnat în primă instanță prin Hotărârea tribunalului militar din 7 iunie 2002. Prin urmare, controlul legalității arestării preventive, vizat la art. 5 § 4 din Convenție, este inclus instantaneu în hotărârea pronunțată la terminarea procesului în primă instanță și declarația de vinovăție consecutivă stabilirii legale a infracțiunii era suficientă pentru a justifica menținerea reclamantului în stare de arest preventiv [*Negoescu împotriva României* (decizie), nr. 55.450/00, 17 martie 2005]. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

B. Cu privire la numirea unui avocat din oficiu pentru a-l reprezenta pe reclamant la audierea din 13 februarie 2002

96. Reclamantul se plânge de faptul că, la audierea din 13 februarie 2002, tribunalul militar i-a impus un avocat din oficiu, deși avocatul său ales solicitase expres amânarea cauzei din cauza imposibilității sale de a se prezenta la tribunal. Acesta adaugă că avocatul din oficiu a pregătit o apărare bazată pe argumente de ordin general, dat fiind că îi era imposibil să ia cunoștință de conținutul voluminos al dosarului în termenul scurt acordat de instanță.

97. Guvernul precizează că tribunalul militar a luat măsurile necesare pentru a asigura respectarea dreptului reclamantului la apărare, în absența avocatului său ales. Acesta adaugă că reclamantul a scris la concluziile prezentate de avocatul din oficiu și că nu a informat nici tribunalul militar, nici curtea militară de apel în motivele de recurs despre faptul că nu era mulțumit de apărarea oferită de acesta.

98. Curtea amintește că dispozițiile art. 35 din Convenție prevăd epuizarea de către reclamant a căilor de atac interne referitoare la încălcările incriminate, disponibile și adecvate acestor încălcări (*Dalia împotriva Franței*, 19 februarie 1998, pct. 38, Culegere de hotărâri și decizii, 1998-I). Fără să mai considere necesar să examineze calitatea apărării asigurate reclamantului de către avocatul din oficiu, Curtea reține, ca și Guvernul, că în decursul procedurii de recurs privind prelungirea arestării preventive, reclamantul, care era asistat de avocatul său ales, nu a sesizat instanțele naționale cu acest capăt de cerere. Reiese că acest capăt de cerere trebuie respins pentru neepuizarea căilor de atac interne, în conformitate cu art. 35 § 1 și 4 din Convenție.

IV. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

99. Reclamantul se plânge de faptul că tribunalul militar și curtea militară de apel care s-au pronunțat nu erau instanțe independente și imparțiale în sensul art. 6 § 1 din Convenție, dat fiind că judecătorii erau, în baza statutului lor, subordonați Ministerului Apărării. Acesta reclamă totodată o atingere adusă principiului egalității armelor în ceea ce privește accesul la „dosarul secret” la care se referise judecătorul militar la 26 aprilie 2002. Acesta se plânge și de faptul că ședințele din 26 aprilie și 27 noiembrie 2002 nu au fost publice, precum și că instanțele naționale nu au examinat corespunzător motivele sale de apel și recurs. Acesta invocă art. 6 § 1 din Convenție, ale cărui dispoziții relevante sunt redactate după cum urmează:

— Art. 6 § 1: „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] de către o instanță independentă și imparțială [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul [...] ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică [...]”

A. Independența și imparțialitatea instanțelor militare

100. Reclamantul susține că instanțele militare care l-au judecat nu pot fi considerate instanțe independente și imparțiale, dat fiind că erau compuse din judecători militari, subordonați Ministerului Apărării. Acesta observă că, ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în temeiul căreia Ministerul de Interne s-a demilitarizat, curtea militară de apel era obligată să verifice din oficiu propria competență și să trimită cauza curții de apel de drept comun. Acesta adaugă că, în hotărârea pronunțată în primă instanță, numele procurorului este indicat imediat după numele judecătorului care făcea parte din completul de judecată, ceea ce ar dovedi că procurorul a participat la deliberări.

101. Guvernul observă că reclamantul nu se poate plânge de o teamă cauzată de lipsa de imparțialitate sau independență a instanțelor militare, în măsura în care, la vremea comiterii faptelor, acesta avea statut de ofițer de poliție și deci de militar. Acesta consideră că instanțele militare care au judecat cauza penală împotriva lui au întrunit pe deplin condițiile de independență și imparțialitate și subliniază că ultimul grad de jurisdicție în cauză a fost reprezentat de o instanță de drept comun, și anume Înalta Curte de Casație și Justiție.

102. Cu titlu introductiv, Curtea observă că reclamantul, în formularul de cerere și în observațiile sale, a intenționat să conteste în fața sa lipsa de independență și imparțialitate a

instanțelor militare, nu faptul că instanța de apel nu era „instituită de lege”. De altfel, acesta nu a sesizat acest capăt de cerere instanțelor naționale. Prin urmare, Curtea va examina afirmațiile reclamantului așa cum au fost calificate de acesta.

103. Curtea reține, de la bun început, că prezenta cauză privește o procedură penală în desfășurare în fața unei instanțe militare, în care inculpatul era ofițer de poliție, cu statut de militar, pentru săvârșirea unei infracțiuni în exercițiul funcțiunii [a contrario, *Altay împotriva Turciei*, nr. 22.279/93, 22 mai 2001, pct. 74, *Ergin împotriva Turciei* (nr. 6), nr. 47.533/99, pct. 40, CEDO 2006-VI (fragmente), și *Maszni*, citată anterior, pct. 53]. Pe de altă parte, aceasta constată că circumstanțele deosebite ale cauzei diferă, de asemenea, de cele din hotărârile *Findlay împotriva Regatului Unit* (Hotărârea din 25 februarie 1997, Culegere 1997-I) și *Grievies împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 57.067/00, CEDO 2003-XII (fragmente), care au determinat Curtea să constate încălcarea art. 6 § 1, având în vedere caracterul specific al organizării instanțelor militare în cauză.

104. Curtea reamintește că în Convenție nu se interzice instanțelor militare să statueze asupra unor acuzații în materie penală împotriva unor membri ai personalului cu statut de militar, cu condiția să se respecte garanțiile de independență și imparțialitate prevăzute la art. 6 § 1 [*Morris împotriva Regatului Unit*, nr. 38.784/97, pct. 59, CEDO 2002-I, *Cooper împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 48.843/99, pct. 106, CEDO 2003-XII, și *Ergin*, citată anterior, pct. 40]. Pentru a stabili dacă o instanță poate fi considerată „independentă” — în special în raport cu executivul și părțile —, Curtea a ținut seama de modalitatea de numire și durata mandatului membrilor, precum și de existența unor garanții împotriva unor presiuni externe (*Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei*, 23 iunie 1981, seria A, nr. 43, pct. 55, și *Campbell și Fell împotriva Regatului Unit*, 28 iunie 1984, seria A, nr. 80, pct. 78).

105. În speță, în perioada faptelor incriminate, modalitatea de numire și durata mandatului membrilor instanțelor militare erau reglementate de dispozițiile Legii nr. 54/1993 pentru organizarea instanțelor și parchetelor militare. Astfel, judecătorii militari aveau aceeași formare profesională ca omologii lor civili și beneficiau de garanții constituționale identice cu cele de care beneficiau judecătorii civili, în măsura în care erau numiți de Președintele Republicii, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, erau inamovibili și se bucurau de stabilitate. Aceștia nu trebuiau să răspundă pentru deciziile lor în fața executivului [*Yavuz împotriva Turciei* (decizie), nr. 29.870/96, 25 mai 2000]. Președintele completului de judecată și procurorul care a instrumentat cazul trebuiau să aibă cel puțin același grad militar ca acuzatul, pentru a evita presiunile care ar putea fi exercitate asupra magistraților (*supra*, pct. 63).

106. Mai mult, procedura urmată de aceste instanțe era cea prevăzută de C. proc. pen. și prevedea dreptul acuzatului de a recuza orice membru din cadrul instanței militare, precum și confidențialitatea deliberărilor. Bănuielile reclamantului privind o eventuală participare a procurorului la deliberări în primă instanță nu sunt susținute și acesta nu a invocat acest aspect în fața instanțelor naționale.

107. În fine, Curtea observă că, în urma modificării legislative survenite în decursul procedurii, competența pentru soluționarea cauzei a revenit instanțelor de drept comun. Astfel, cauza reclamantului a fost soluționată în ultimă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție, instanță de drept comun.

108. În lumina considerentelor precedente, Curtea consideră că dreptul reclamantului de a fi judecat de o instanță independentă și parțială a fost respectat în speță. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

B. Respectarea principiului egalității armelor

109. Reclamantul se plânde că principiul egalității armelor nu a fost respectat de instanțele naționale, pe motiv că, la ședința din 26 aprilie 2002, judecătorul militar care constituia completul de judecată al tribunalului militar a afirmat că trebuia să dea o hotărâre în baza unui „dosar secret”. În răspunsurile sale la observațiile Guvernului, reclamantul precizează că nu i-au fost comunicate nici autorizația înregistrării conversației sale din 1 iulie 2001 cu B.E., nici procesul-verbal al transcrierii înregistrării.

110. Guvernul observă că reclamantul nu a prezentat nicio dovadă cu privire la existența unui „dosar secret” sau la afirmațiile care ar fi fost făcute de către judecătorul militar. Acesta observă că instanțele naționale și-au întemeiat deciziile pe probele depuse la dosar care fuseseră aduse la cunoștința reclamantului în decursul procedurii.

111. Curtea reafirmă că orice proces penal, inclusiv în aspectele lui procedurale, trebuie să prezinte un caracter contradictoriu și să garanteze egalitatea armelor între acuzare și apărare: acesta este unul dintre aspectele fundamentale ale dreptului la un proces echitabil. Dreptul la un proces penal în contradictoriu implică, pentru acuzare ca și pentru apărare, facultatea de a lua cunoștință de observațiile sau mijloacele de probă prezentate de cealaltă parte. În plus, art. 6 § 1 impune organelor de urmărire penală să comunice apărării toate probele relevante de care dispun, fie incriminatorii, fie discriminatorii. Acestea fiind zise, dreptul la divulgarea probelor relevante nu este absolut [*Cornelis împotriva Olandei* (decizie) nr. 994/03, 25 mai 2004].

112. Revenind la faptele din prezenta speță, Curtea observă în primul rând că reclamantul nu a prezentat nicio probă referitoare la caracterul real al afirmațiilor judecătorului militar sau la existența unui „dosar secret”. În plus, în procesul-verbal întocmit în urma ședinței din 26 aprilie 2002, nici inculpații și nici avocații lor prezenți nu au formulat obiecții privind preținsele afirmații ale judecătorului referitoare la existența unui „dosar secret”. Chiar și presupunând că judecătorul militar s-ar fi referit, cum presupune reclamantul în observațiile sale, la documente emise de organele de urmărire pentru a autoriza și transcrie înregistrarea conversației sale din 1 iulie 2001, Curtea consideră că respectivele documente nu pot fi considerate, ca atare, probe „relevante” (*mutatis mutandis*, *Cornelis*, citată anterior). Reiese că aceste documente vizau numai procedura de interceptare, a cărei legalitate a fost confirmată de instanțele naționale.

113. În speță, instanțele naționale au pronunțat decizii în baza probelor care au fost depuse la dosarul cauzei și care au fost aduse la cunoștința reclamantului și a avocatului său. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

C. Caracterul public al ședințelor din 26 aprilie 2002 și 27 noiembrie 2002

114. Reclamantul se plânde că, în ședințele din 26 aprilie și 27 noiembrie 2002, cauza nu a fost publică, cu toate că autoritățile nu luaseră nicio decizie ca ședințele să nu fie publice. Potrivit reclamantului, nu exista motiv care să justifice faptul că ședințele să nu fi fost publice.

115. Guvernul respinge susținerile reclamantului. Făcând trimitere la faptele relevante în speță, acesta consideră că, având în vedere obiectul ședințelor menționate de reclamant, acestea nu constituie „ședințe”. Guvernul arată că, la datele respective, nu a fost pronunțată nicio încheiere, conform prevederilor C. proc. pen., pentru a marca desfășurarea unei ședințe de judecată.

116. Curtea subliniază că natura publică a dezbatărilor constituie un principiu fundamental consacrat de art. 6 § 1, în măsura în care aceasta protejează justițiabilii împotriva unei justiții secrete care scapă controlului public, și constituie totodată

unul dintre mijloacele necesare pentru a păstra încrederea în instanțele judecătorești. Prin transparența pe care o conferă administrării justiției, aceasta contribuie la realizarea scopului art. 6 § 1: procesul echitabil, a cărui garanție se numără printre principiile fundamentale ale oricărei societăți democratice (*Ernst și alții împotriva Belgiei*, nr. 33.400/96, pct. 65, 15 iulie 2003, și *Axen împotriva Germaniei*, 8 decembrie 1983, seria A, nr. 72, pct. 25). În cazul în care nu a avut loc nicio ședință publică în primă instanță, această lacună poate fi reparată la nivelul unei instanțe superioare, cu condiția ca instanța superioară să poată examina faptele și să dispună de jurisdicție deplină (*Diennet împotriva Franței*, Hotărârea din 26 septembrie 1995, seria A, nr. 325-A, 16, pct. 34).

117. În speță, Curtea nu consideră necesar să se pronunțe asupra faptului dacă ședințele contestate de reclamant erau „ședințe” în sensul art. 6 § 1 din Convenție. Astfel, Curtea subliniază că toate celelalte ședințe în fața curții militare de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-au desfășurat în mod public. Aceste instanțe dispuneau de jurisdicție deplină pentru a soluționa chestiunea temeiniciei acuzației penale aduse împotriva reclamantului. Reiese că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

D. Motivarea deciziilor

118. Reclamantul consideră că instanțele naționale nu au examinat în mod corespunzător motivele sale de apel și de recurs invocate în fața lor, mai precis pe cele legate de restituirea obiectelor sale puse sub sigiliu în timpul percheziției domiciliare, de respingerea lapidară a argumentelor prezentate în memoriul său din 17 aprilie 2002 și de lipsa unei menționări sau respingeri explicite a probelor prezentate în apărare în decursul procedurii.

119. Guvernul consideră că reclamantul a avut posibilitatea, în diverse etape ale procedurii, nu numai de a prezenta argumentele pe care le considera relevante pentru apărarea sa, ci și de a obține răspunsuri adecvate de la instanțele care au examinat cauza.

120. Art. 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze deciziile, însă această obligație nu poate fi înțeleasă ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument [*Garcia Ruiz împotriva Spaniei* (MC), nr. 30.544/96, pct. 26, CEDO 1999-I]. De asemenea, instanțelor le revine sarcina de a răspunde la motivele esențiale ale apărării, cunoscut fiind faptul că sfera de aplicare a acestei obligații poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată așadar în lumina circumstanțelor speței (*Hiro Balani împotriva Spaniei*, 9 decembrie 1994, seria A nr. 303-B, pct. 27, și *Menet împotriva Franței*, nr. 39.553/02, 14 iunie 2005, pct. 35).

121. În ceea ce privește faptul că instanțele naționale nu au examinat separat cererea reclamantului de a i se restitui bunurile puse sub sigiliu în timpul percheziției domiciliare, Curtea consideră că nu este vorba despre un argument juridic care ar avea incidență asupra încadrării juridice a faptelor de natură penală de care acesta era acuzat [*mutatis mutandis*, *Jahnke și Lenoble împotriva Franței* (decizie), nr. 40.490/98, CEDO 2000-IX]. În orice caz, Curtea va lua în considerare acest aspect la examinarea capătului de cerere al reclamantului întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

122. Referitor la celelalte 4 capete de cerere invocate de reclamant, Curtea observă că acestea privesc modul în care autoritățile naționale au analizat probele depuse la dosar. În speță, analiza instanțelor s-a axat pe circumstanțele factuale în ansamblu pentru a stabili dacă reclamantul îi ceruse sau nu lui B.E. suma în cauză. Instanțele au analizat implicit motivele reclamantului, în acest sens axându-se pe principalele elemente constitutive ale infracțiunii. Curtea acordă importanță în special

faptului că, în speță, reclamantul a fost audiat și a putut să conteste probele strânse împotriva sa și să adreseze întrebări martorilor. În consecință, Curtea consideră că, în speță, reclamantul se limitează la a contesta aprecierea faptelor și a probelor făcută de instanțe [*mutatis mutandis*, *E.S. împotriva Franței* (decizie), nr. 49.714/06, 10 februarie 2009] și consideră, prin urmare, că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

V. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 2 din Convenție

123. Reclamantul consideră că declarațiile făcute de prim-ministru în timpul videoconferinței din 6 iulie 2001 și campania de presă care a urmat nu au respectat dreptul său la prezumția de nevinovăție, contrar art. 6 § 2 din Convenție, care prevede:

„Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.”

124. Reclamantul precizează că, în timpul videoconferinței din 6 iulie 2001, prim-ministrul i-a adus atingere dreptului la prezumția de nevinovăție, prezentându-l ca pe un delincvent, și că declarația a fost preluată de mass-media. Acesta consideră că, ținând seama de impactul faptelor imputate asupra opiniei publice, declarația a influențat judecătorii, care i-au prelungit arestarea preventivă.

125. Guvernul consideră că judecătorii care au examinat cauza nu au fost influențați nici de declarația prim-ministrului din timpul videoconferinței din 6 iulie 2001, nici de articolele apărute în ziare. În această privință, acesta menționează intervalul de timp semnificativ scurs între articolele apărute în ziare și decizia de condamnare a reclamantului în primă instanță. Acesta adaugă că prezenta cauză privește o problemă de interes general, și anume lupta autorităților împotriva corupției, și precizează că instanțele care s-au pronunțat în cauză erau compuse din magistrați de profesie, care își îndeplineau sarcina respectând toate garanțiile unui proces echitabil.

126. Curtea reamintește că încălcarea dreptului la prezumția de nevinovăție poate proveni nu numai de la o instanță, ci și de la alte autorități publice (*Daktaras împotriva Lituaniei*, nr. 42.095/98, pct. 41—42, CEDO 2000-X, și *Allenet de Ribemont împotriva Franței*, 10 februarie 1995, pct. 35—36, seria A, nr. 308). În această privință, trebuie subliniată importanța alegerii expresiilor de către agenții statului în declarațiile pe care le formulează înainte ca o persoană să fie judecată și găsită vinovată de săvârșirea unei infracțiuni. Astfel, aceasta consideră că ceea ce contează în vederea aplicării dispoziției sus-menționate este sensul real al declarațiilor în cauză, nu forma *ad litteram* a acestora (*Lavents*, citată anterior, pct. 126).

127. Curtea recunoaște că art. 6 § 2 nu poate împiedica, în raport cu art. 10 din Convenție, ca autoritățile să informeze publicul despre anchetele penale în desfășurare, dar impune ca acestea să o facă astfel cu toată discreția și toate rezerva pe care o implică respectarea prezumției de nevinovăție (*Allenet de Ribemont*, citată anterior, pct. 38). Aceasta reamintește totodată că o campanie de presă virulentă este, în unele cazuri, susceptibilă să prejudicieze caracterul echitabil al procesului, influențând opinia publică și, în consecință, instanțele care trebuie să se pronunțe asupra vinovăției acuzatului [*Akay împotriva Turciei* (decizie), nr. 34.501/97, 19 februarie 2002].

128. În ceea ce privește declarația prim-ministrului, Curtea notează pentru început că videoconferința a avut loc numai cu prefectii, într-un cadru profesional, fără să fie adresată publicului. În plus, chiar și în acest context restrâns, premierul nu a menționat numele reclamantului (*a contrario*, *Vitan împotriva României*, nr. 42.084/02, 25 martie 2008, pct. 9). Acesta s-a limitat la a preciza că 2 polițiști au fost prinși în flagrant delict, ceea ce corespunde mai degrabă unei informații privind

desfășurarea unei anchete și nu echivalează cu o afirmație privind vinovăția. Ținând seama de contextul în care au fost făcute afirmațiile în litigiu, respectiv în cadrul unei prezentări a preocupărilor autorităților față de probitatea persoanelor care lucrează în instituțiile de poliție, Curtea admite că afirmațiile prim-ministrului pot fi înțelese ca o simplă modalitate de a ilustra problema identificată (*Butkevicius împotriva Lituaniei*, nr. 48.297/99, pct. 52, 26 martie 2002). Prin urmare, în legătură cu caracterul general al termenilor folosiți, nu se poate admite că s-a făcut o declarație oficială privind vinovăția reclamantului, care de altfel nu fusese vizat nominal.

129. În ceea ce privește pretinsa campanie de presă, în opinia Curții, reclamantul nu a demonstrat că a existat împotriva sa o campanie mediatică de o virulență de natură să influențeze sau în măsură să influențeze formarea opiniei judecătorilor și rezultatul deliberării. În această privință, Curtea observă că articolele incriminate de reclamant au fost publicate în zilele ulterioare declarației prim-ministrului, fără ca reclamantul să invoce un comunicat de presă oficial ca stând la baza surselor jurnaliștilor. Prin urmare, nu s-a stabilit că autoritățile au contribuit la alimentarea unei campanii de presă împotriva reclamantului [*Kiratli împotriva Turciei* (decizie), nr. 6.497/04, 2 septembrie 2008]. Din moment ce articolul publicat în ziarul „Cotidianul”, invocat de reclamant nu a încercat să nuanțeze afirmațiile referitoare la faptele reținute împotriva reclamantului, autoritățile naționale nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acțiuni singulare ale presei (*mutatis mutandis*, *Y.B. și alții împotriva Turciei*, nr. 48.173/99 și 48.319/99, 28 octombrie 2004, pct. 48).

130. În plus, articolele referitoare la reclamant au apărut în iulie 2001, la data arestării sale, în vreme ce a fost condamnat de tribunalul militar la 7 iunie 2002. Prin urmare, s-a scurs un interval de timp important între apariția articolelor incriminate și momentul condamnării sale [*Wloch împotriva Poloniei* (decizie), nr. 27.785/95, 30 martie 2000, și *Mircea împotriva României*, nr. 41.250/02, 29 martie 2007, pct. 74]. De asemenea, trebuie remarcat că instanțele sesizate să judece cauza erau compuse integral din judecători de profesie, care au de regulă o experiență și o formare în măsură să le permită să respingă orice sugestie exterioară procesului [*Craxi împotriva Italiei* (nr. 2), nr. 25.337/94, 17 iulie 2003, pct. 104, și *Mircea*, citată anterior, pct. 75]. Curtea observă, de asemenea, că interesul ziarelor pentru cauză și importanța acesteia pentru opinia publică rezultau din poziția ocupată de reclamant, ofițer de poliție, în contextul combaterii corupției, motiv de îngrijorare atât pentru autoritățile naționale, cât și pentru public (*Viorel Burzo împotriva României*, nr. 75.109/01 și 12.639/02, 30 iunie 2009, pct. 160, și *Söylemez împotriva Turciei*, nr. 46.661/99, 21 septembrie 2006, pct. 141).

131. Având în vedere cele precedente, Curtea nu poate constata, în speță, nicio atingere adusă prezumției de nevinovăție. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

VI. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 3 lit. c) din Convenție

132. Reclamantul se plânge de faptul că, în timpul percheziției corporale din 1 iulie 2001, parchetul i-a impus asistența unui avocat din oficiu, deși el ceruse să fie reprezentat de avocatul său ales. Acesta invocă art. 6 § 3 lit. c) din Convenție, care prevede următoarele:

„3. Orice acuzat are, în special, dreptul: [...]

c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti

un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;”.

133. Reclamantul precizează că, la momentul interpelării și anterior percheziției corporale, l-a informat pe procuror despre dorința sa de a fi asistat de un avocat ales, fapt dovedit printre altele de declarațiile făcute de N.A. și N.G. în fața instanțelor naționale (*supra*, pct. 49 și 54) și lista convorbirilor sale telefonice. Acesta subliniază că avocatul din oficiu nu i-a asigurat o apărare efectivă, implicându-se activ împreună cu organele de cercetare în depistarea urmelor de substanță fluorescentă, fapt confirmat de martorul N.G.

134. Guvernul observă că din dosar nu reiese că, în timpul interogatoriului de către procuror, reclamantul ar fi invocat dreptul de a alege un avocat. Acesta declară că, în orice caz, în timpul primelor cercetări făcute în privința sa la 1 iulie 2001, reclamantul a fost reprezentat de un avocat din oficiu și că, începând din noaptea de 1 spre 2 iulie 2001, a fost reprezentat de avocații săi aleși.

135. Curtea amintește că, deși art. 6 are ca scop principal, în materie penală, să asigure un proces echitabil în fața unei „instanțe” competente să dispună cu privire la „temeinicia acuzației penale”, nu rezultă de aici că nu se preocupă de etapele care se desfășoară anterior procedurii de judecată. Astfel, art. 6 — în special paragraful 3 — poate juca un rol anterior sesizării instanței de fond în cazul și în măsura în care nerespectarea inițială a acestuia riscă să compromită grav caracterul echitabil al procesului [*Salduz împotriva Turciei* (MC), nr. 36.391/02, 27 noiembrie 2008, pct. 50]. Astfel cum s-a consacrat în jurisprudența Curții, dreptul formulat la art. 6 § 3 lit. c) constituie unul dintre elementele noțiunii de proces echitabil în materie penală prevăzute la § 1 (*Imbrioscia împotriva Elveției*, 24 noiembrie 1993, pct. 37, seria A, nr. 275, și *Brennan împotriva Regatului Unit*, nr. 39.846/98, pct. 45, CEDO 2001-X).

136. Curtea reamintește că art. 6 § 3 lit. c) recunoaște oricărui acuzat dreptul „să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător [...]”, dar nu precizează și condițiile de exercitare a acestuia. Astfel, acesta lasă statelor contractante alegerea mijloacelor potrivite să permită propriului sistem juridic garantarea acestuia, sarcina Curții constând în a cerceta dacă modalitatea pe care au folosit-o corespunde cerințelor unui proces echitabil [*Quaranta împotriva Elveției*, 24 mai 1991, pct. 30, seria A, nr. 205, și *Sakhnovski împotriva Rusiei* (MC), nr. 21.272/03, 2 noiembrie 2010, pct. 95]. În această privință, nu trebuie uitat faptul că obiectivul Convenției este de a „apăra drepturi nu teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective” și că numirea unui apărător nu asigură, de sine stătătoare, eficiența apărării pe care o poate procura acuzatului (*Artico împotriva Italiei*, 13 mai 1980, pct. 33, seria A, nr. 37).

A. *Aplicabilitatea art. 6 din Convenție în procedura de anchetă având ca obiect percheziția corporală a reclamantului*

137. Curtea trebuie să stabilească, în primul rând, dacă art. 6 din Convenție cuprinde această etapă procedurală, dat fiind că, în temeiul dreptului intern, nu fusese formulată nicio acuzație penală față de persoana în cauză, acesta nefiind la momentul percheziției corporale nici învinuit, nici cercetat pentru săvârșirea vreunei infracțiuni.

138. În această privință, trebuie reamintit că, în temeiul jurisprudenței Curții în materie penală, „acuzația” ar putea fi definită, în sensul art. 6 din Convenție, ca o notificare oficială, emisă de autoritatea competentă, a imputației săvârșirii unei infracțiuni sau ca existența unor „repercusiuni importante asupra situației” suspectului (*Deweer împotriva Belgiei*, 27 februarie 1980, pct. 46, seria A, nr. 35). În speță, înainte de a proceda la percheziția corporală a reclamantului, procurorul l-a informat de anumite fapte de care era acuzat, reclamantul putând deduce că

era bănuțit de comiterea infracțiunii de luare de mită. Prin urmare, această informație primită de reclamant chiar înainte de percheziția sa corporală în procedura penală care a urmat a avut „repercusiuni importante” asupra situației sale, astfel încât acesta era „acuzat” de infracțiunea de luare de mită în sensul autonom al acestui termen în cadrul art. 6 din Convenție [O'Halloran și Francis împotriva Regatului Unit (MC), nr. 15.809/02 și 25.624/02, pct. 35, CEDO 2007 VIII]. În consecință, art. 6 este aplicabil în speță.

B. Cu privire la necesitatea de a fi asistat de un avocat ales în timpul percheziției corporale

139. În Cauza *Salduz*, citată anterior (pct. 55), Curtea a subliniat importanța stadiului anchetei pentru pregătirea procesului și necesitatea de a fi asistat de un avocat încă de la primul interogatoriu efectuat de poliție, cu excepția cazului în care se demonstrează față de împrejurările fiecărui caz că este necesară restrângerea acestui drept. Sarcina avocatului constă în special în a face în așa fel încât să se respecte dreptul oricărui acuzat de a nu se autoincrimina. Acest drept presupune ca, într-o cauză penală, acuzarea să încerce să își conceapă argumentația fără să recurgă la mijloace de probă obținute prin constrângere sau presiuni contrar voinței acuzatului [*Jalloh împotriva Germaniei* (MC), nr. 54.810/00, pct. 100, CEDO 2006..., și *Kolu împotriva Turciei*, nr. 35.811/97, 2 august 2005, pct. 51].

140. În speță, reclamantul s-a prezentat la sediul poliției din motive personale, așa cum a precizat în procesul-verbal întocmit cu această ocazie. Percheziția corporală a acestuia s-a efectuat în prezența martorilor, iar circumstanțele cauzei nu par să indice o limitare a libertății de acțiune a reclamantului dincolo de ceea ce impune o percheziție corporală (*mutatis mutandis*, *Aleksandr Zaichenko împotriva Rusiei*, nr. 39.660/02, 18 februarie 2010, pct. 48).

141. De asemenea, Curtea acordă importanță faptului că, în timpul percheziției reclamantului, organele de cercetare au strâns numai probe „materiale”, axându-se numai pe prelevarea urmelor de substanță fluorescentă găsite pe diferite obiecte aparținând reclamantului și pe întocmirea unui proces-verbal. În această privință, trebuie reamintit că dreptul de a nu se autoincrimina, în sine, nu se răsfrânge asupra informațiilor care pot fi obținute de la acuzat prin recurgerea la puteri coercitive, dar care există independent de voința suspectului, de exemplu, în prezenta speță, urme de substanță fluorescentă (*Saunders împotriva Regatului Unit*, 17 decembrie 1996, pct. 69, Culegere de hotărâri și decizii 1996-VI). Pe de altă parte, reclamantul a avut ocazia să formuleze obiecții în procesul-verbal și să ofere explicații pentru prezența sa la sediul poliției. De altfel, acesta a negat orice implicare în fapte. În plus, examinarea probelor materiale astfel strânse a fost înregistrată de autorități; aceste aspecte au fost prezentate reclamantului, au fost dezbătute de către părți și examinate de tribunalul militar în cadrul procedurii pe fond.

142. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

VII. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 8 din Convenție

143. Reclamantul denunță încălcarea dreptului său la respectarea vieții sale private prin interceptarea discuției sale cu B.E. din 1 iulie 2001. Acesta invocă art. 8 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o

societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

144. Guvernul invocă tardivitatea acestui capăt de cerere, susținând că, în măsura în care la vremea faptelor nu exista un recurs efectiv pentru a contesta în fața autorităților naționale legalitatea acestui tip de interceptare, reclamantul ar fi trebuit să sesizeze Curții acest capăt de cerere în termen de 6 luni de la efectuarea acesteia, respectiv 1 iulie 2001.

145. Reclamantul nu a prezentat observații asupra acestui punct.

146. Curtea reamintește că, în conformitate cu art. 35 § 1 din Convenție, nu poate fi sesizată decât în termen de 6 luni începând cu data hotărârii definitive pronunțate în cadrul normal al epuizării căilor de atac interne în măsură să ofere un mijloc eficace și suficient pentru a redresa încălcările care constituie obiectul cererii. În lipsa unei căi de atac interne eficiente, termenul de 6 luni prevăzut la art. 35 § 1 curge de la data actului sau a hotărârii incriminate, iar în caz de situație continuă, acesta curge de la încetarea acesteia [*Mujea*, citată anterior, și *Florica împotriva României* (decizie) nr. 49.781/99, 10 iunie 2003].

147. De asemenea, Curtea observă că a examinat deja dispozițiile legale în materie de interceptare a convorbirilor existente în România anterior modificării C. proc. pen. prin Legea nr. 281/2003, într-o cauză în care a constatat că examinarea detaliată a cerințelor legislației românești aplicabile și a obstacolelor de fapt potențial întâmpinate de o persoană care se consideră lezată de o măsură de interceptare a comunicărilor sale denotă deficiențe incompatibile cu nivelul minim de protecție vizat de preeminența dreptului într-o societate democratică (*Dumitru Popescu*, citată anterior, pct. 69 *in fine* și urm.). Curtea a constatat ulterior absența, la vremea respectivă, a unui control *a priori* al autorizației acordate unui procuror de către un judecător sau o altă autoritate independentă, precum și a unui control *a posteriori* al temeiniciei autorizației în cauză (*Dumitru Popescu*, citată anterior, pct. 72—76). Prin urmare, la momentul respectiv, nu exista cale de atac efectivă pentru a contesta la nivel național amestecul în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private prin interceptarea discuției sale cu B.E. În consecință, reclamantul ar fi trebuit să sesizeze Curții acest capăt de cerere în termen de 6 luni de la încetarea situației incriminate.

148. Cu toate acestea, Curtea nu se poate alinia poziției Guvernului, potrivit căreia termenul de 6 luni începe să curgă de la data efectuării înregistrării în litigiu. În opinia Curții, trebuie luat în considerare faptul că, în principiu, înregistrarea discuțiilor se face fără știința persoanelor implicate și că acestea din urmă nu sunt avertizate de existența înregistrărilor decât odată cu comunicarea existenței unei urmăriri penale începute împotriva lor. Prin urmare, Curtea consideră că termenul de 6 luni începe să curgă din momentul în care persoana respectivă a aflat de existența înregistrărilor în cauză, moment care trebuie stabilit în funcție de circumstanțele fiecărei cauze.

149. În speță, reclamantul nu a indicat momentul în care a luat cunoștință de înregistrarea discuțiilor sale cu B.E. Cu toate acestea, din dosar reiese că, la 9 august 2001, procurorul militar însărcinat cu cauza i-a prezentat reclamantului, în prezența avocatului său, dosarul de urmărire. În dosar existau informații privind existența înregistrării în litigiu. În plus, în rechizitoriul întocmit de parchet la 15 august 2001 existau referiri la existența înregistrării respective.

150. În consecință, în absența unui recurs efectiv la nivel național pentru a contesta prezumtiva atingere adusă dreptului său la respectarea vieții sale private prin interceptarea discuției sale cu B.E., reclamantul ar fi trebuit să sesizeze acest capăt de cerere Curții în termen de 6 luni de la data la care a aflat de existența înregistrării în litigiu, respectiv de la 9 august 2001, cu ocazia primei prezentări a dosarului de urmărire penală. Reclamantul a sesizat Curtea cu acest capăt de cerere la 15 aprilie 2002, adică la peste 6 luni de la încetarea situației în litigiu.

151. În consecință, este necesar să se admită excepția Guvernului și să se respingă acest capăt de cerere ca tardiv, în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție.

VIII. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

152. Reclamantul se plânge de faptul că bunurile puse sub sigiliu de către autorități în timpul percheziției din 2 iulie 2001 nu i-au fost restituite ulterior. Acesta invocă art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

153. Guvernul invocă neepuizarea căilor de atac interne de către reclamant, susținând că acesta nu a folosit calea prevăzută la art. 168 și 169 din C. proc. pen., care reglementează măsurile asigurătorii și restituirea lucrurilor care au făcut obiectul infracțiunii.

154. Reclamantul consideră că nu a fost eficientă calea de recurs indicată de Guvern, în măsura în care în speță nu s-a luat nicio măsură asiguratorie împotriva lucrurilor puse sub sechestru în timpul percheziției.

155. Curtea reiterează principiul menționat deja la punctul anterior, potrivit căruia, în temeiul dispozițiilor art. 35 din Convenție, nu poate fi sesizată decât după epuizarea căilor de atac interne referitoare la încălcarea incriminată. Aceasta observă apoi că, potrivit dosarului, lucrurile puse sub sechestru de către anchetatori în timpul percheziției domiciliare nu au făcut obiectul unui sechestru printr-o hotărâre judecătorească pentru ca acea cale de atac invocată de Guvern să fie considerată un recurs efectiv în cazul reclamantului [*a contrario*, *Rosengren împotriva României* (decizie), nr. 70.786/01, 4 mai 2006]. Reclamantul a prezentat pretențiile sale autorităților naționale pe tot parcursul procedurii penale, solicitând restituirea lor, dat fiind că lucrurile respective nu erau relevante pentru cauză. Chiar dacă nu a menționat expres art. 109 din C. proc. pen., este evident că, dată fiind modalitatea de formulare a capătului său de cerere invocat în fața instanțelor naționale, acesta își întemeia cererea pe art. 109 din C. proc. pen., citat anterior. În aceste împrejurări, Curtea consideră că nu i se poate cere reclamantului epuizarea altor căi de atac (*Borjonov împotriva României*, nr. 18.274/04, 22 ianuarie 2009, pct. 54). Prin urmare, excepția de neepuizare invocată de Guvern nu poate fi reținută.

156. De altfel, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod evident nefondat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. În plus, aceasta subliniază că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Este necesar așadar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

157. Reclamantul consideră că, în măsura în care obiectele ridicate în urma percheziției nu erau relevante pentru cauză, organul de urmărire penală avea obligația să i le restituie. Însă, deși le-a solicitat în cursul procedurii penale, instanțele interne nu au examinat deloc cererea sa.

158. Guvernul s-a limitat la a preciza că reclamantul nu epuizase căile de atac interne.

159. Curtea reamintește că reținerea sau punerea sub sechestru a obiectelor de către autoritățile judecătorești în cadrul unei proceduri penale se examinează din perspectiva dreptului statului de a reglementa folosința bunurilor conform interesului general, în sensul celui de al doilea paragraf de la art. 1 din Protocolul nr. 1 [*Smirnov împotriva Rusiei*, nr. 71.362/01, pct. 54 CEDO 2007-VII, *Adamczyk împotriva Poloniei* (decizie), nr. 28.551/04, 7 noiembrie 2006, precum și *Borjonov*, citată anterior, pct. 57]. Aceasta constată că, în speță, sechestrul urmării nu să îl priveze pe reclamant de obiectele sale, ci doar să îl împiedice temporar să facă uz de acestea, până la încheierea procedurii penale.

160. Curtea observă că ridicarea obiectelor în litigiu avea temei legal, respectiv art. 108 din C. proc. pen., care reglementează percheziția. În această privință, Curtea admite că ridicarea și confiscarea obiectelor care sunt mijloace de probă ale unei infracțiuni pot fi necesare în interesul bunei administrări a justiției, care constituie un scop legitim ce ține de „interesul general” al comunității (*mutatis mutandis*, *Smirnov*, citată anterior, pct. 57).

161. Totuși, Curtea amintește că trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijlocul folosit și scopul urmărit prin măsurile eventual aplicate de stat, inclusiv cele destinate controlării folosirii proprietății individuale. Această cerință se exprimă în noțiunea de „echilibru just” între imperativele interesului general al comunității, pe de o parte, și exigențele apărării drepturilor fundamentale ale omului, pe de altă parte (*Smirnov*, citată anterior, pct. 57). Pe de altă parte, în ciuda faptului că art. 1 din Protocolul nr. 1 nu menționează nimic în materie de cerințe procedurale, procedurile aplicabile în speță trebuie, de asemenea, să ofere persoanei respective o ocazie adecvată pentru a-și expune cauza în fața autorităților competente pentru a contesta în mod efectiv măsurile care aduc atingere drepturilor garantate de această dispoziție. Pentru a se asigura de respectarea acestei condiții, procedurile aplicabile trebuie analizate din punct de vedere general (*Zehentner împotriva Austriei*, nr. 20.082/02, pct. 73, CEDO 2009-...).

162. Curtea observă că art. 109 din C. proc. pen. prevedea că obiectele predate sau ridicate în urma percheziției și care, în urma examinării, se dovedesc a nu avea legătură cu cauza se restituie persoanei căreia îi aparțin. În ceea ce privește obiectele reclamantului confiscate în urma percheziției domiciliare, tribunalul militar a notat, în Hotărârea din 7 iunie 2002, că acestea nu constituiau probe sau indicii în cauză (*supra*, pct. 19). Deși reclamantul a solicitat în memoriile sale în apel și în recurs restituirea obiectelor respective, instanțele naționale nu au soluționat cererea sa. Fără a prejudeca orice decizie pe care instanțele naționale ar fi putut-o lua referitor la obiectele în cauză, este suficient pentru Curte să constate că, deși legea națională a instituit un mecanism care îi permite reclamantului să solicite restituirea acestora, în speță, acest mecanism nu a fost eficace.

163. Ținând seama de cele de mai sus, Curtea constată că autoritățile naționale nu au menținut un „echilibru just” între imperativele interesului general și exigențele apărării dreptului reclamantului la respectarea bunurilor sale. În consecință, a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

IX. Cu privire la celelalte încălcări invocate

164. Invocând art. 3 din Convenție, reclamantul se plânge de faptul că nu a primit hrană și nu s-a putut odihni decât între 1 iulie 2001, ora 18,30, și 3 iulie 2001, ora 7,00. Citând art. 5 § 1 lit. a) și § 4 din Convenție, reclamantul se plânge că arestarea sa preventivă a fost prelungită la 18 octombrie 2001 de o instanță care nu avea această competență. Invocând art. 6 § 1, 2 și § 3 lit. a) din Convenție, reclamantul se plânge de durata procedurii, de faptul că prin afirmațiile sale din 26 aprilie 2002 judecătorul din cadrul tribunalului a adus atingere dreptului său la prezumția de nevinovăție și de faptul că nu a fost informat, în scurt timp, asupra acuzațiilor împotriva sa. În temeiul art. 8 din Convenție, acesta se plânge de ilegalitatea percheziției domiciliare din 2 iulie 2001 și de faptul că lista convorbirilor telefonice avute în perioada în litigiu a fost folosită ca probă de către instanțele naționale.

165. Ținând seama de toate elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la pretențiile formulate, Curtea nu a constatat nicio încălcare a drepturilor și libertăților garantate de articolele Convenției. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din Convenție.

X. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

166. În conformitate cu art. 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

167. Reclamantul solicită 5.850.038,9 euro (EUR) și 8.997,3 lei românești (RON) cu titlu de prejudiciu moral suferit. Fără a prezenta documente justificative, acesta include suma de 350 EUR reprezentând valoarea obiectelor sale confiscate de parchet, pe care nu le-a putut recupera.

168. Guvernul consideră excesivă suma solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral.

169. Curtea subliniază că, în temeiul art. 60 din regulamentul Curții, reclamantul trebuie să prezinte pretențiile sale, evaluate

și stabilite pe rubrici și însoțite de documentele justificative pertinente, în cadrul aceluiași termen care i-a fost acordat pentru depunerea observațiilor scrise; „dacă reclamantul nu respectă cerințele [...], poate respinge, în tot sau în parte, pretențiile sale” (*Tendam împotriva Spaniei*, nr. 25.720/05, 13 iulie 2010, pct. 66).

170. În speță, singura bază care trebuie reținută pentru acordarea unei reparații echitabile o reprezintă constatarea unei încălcări a art. 5 § 3 din Convenție în ceea ce privește lipsa motivării relevante și suficiente a prelungirii arestării preventive a reclamantului ulterior Hotărârii din 14 septembrie 2001, precum și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Referitor la suma solicitată de reclamant ca reprezentând valoarea obiectelor confiscate, Curtea observă că reclamantul nu a prezentat documente justificative. Prin urmare, nu poate acorda nicio sumă cu acest titlu (*Borjonov*, citată anterior, pct. 68). Curtea consideră totuși că reclamantul a suferit în mod cert un prejudiciu moral. Pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41 din Convenție, trebuie să i se acorde reclamantului 5.200 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

171. De asemenea, reclamantul solicită 8.997,3 RON și 38,9 EUR pentru cheltuielile de judecată suportate în fața instanțelor interne și a Curții. Acesta transmite documente justificative pentru o parte din sumă.

172. Guvernul observă că numai o parte din suma solicitată este justificată prin documente relevante.

173. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor. În speță, ținând seama de documentele de care dispune și de criteriile menționate anterior, Curtea consideră că este rezonabil să acorde reclamantului suma de 1.000 EUR pentru toate cheltuielile.

C. Dobânzi moratorii

174. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA:

1. declară, în unanimitate, cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 5 § 3 din Convenție cu privire la nemotivarea arestării preventive și pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

2. declară, cu majoritate, cererea inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;

3. hotărăște, cu 6 voturi la unu, că a fost încălcat art. 5 § 3 din Convenție în perioada ulterioară Hotărârii tribunalului militar din 14 septembrie 2001;

4. hotărăște, în unanimitate, că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

5. hotărăște, cu 6 voturi la unu:

a) că statul pârât trebuie să îi plătească reclamantului, în termen de 3 luni de la data rămânării definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 5.200 EUR (cinci mii două sute de euro) pentru prejudiciul moral și 1.000 EUR (o mie de euro) pentru cheltuielile de judecată, care trebuie convertită în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu 3 puncte procentuale;

6. respinge, în unanimitate, cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 15 martie 2011, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din Regulament.

Josep Casadevall,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

În conformitate cu art. 45 § 2 din Convenție și cu art. 74 § 2 din regulamentul, la prezenta hotărâre este anexată opinia parțial separată a judecătorului Myjer.

★

Opinia parțial separată a judecătorului Myjer

Nu am votat precum colegii mei privind încălcarea art. 5 § 3. Din acest motiv nu am votat nici pentru acordarea unei sume de bani cu titlu de prejudiciu.

În speță, reclamantul, ofițer de poliție judiciară, a fost arestat pentru luare de mită. În mod incontestabil, aceste fapte au cauzat indignarea publicului. Prim-ministrul român în persoană și-a exprimat cu această ocazie preocupările privind problema „disciplinei în cadrul Poliției Române” (pct. 39 din hotărâre), iar cazul a avut un mare ecou în mass-media (pct. 40 și 41 din hotărâre).

Atunci când reclamantul a fost arestat preventiv și a contestat această măsură, apoi când a avut loc prelungirea arestării preventive, tribunalul militar a reiterat inițial mai mult sau mai puțin condițiile referitoare la arestarea preventivă din Codul de procedură penală al României. Dat fiind că, în speță, „motivele plauzibile pentru a suspecta” pe reclamant au rămas valabile pe tot parcursul procesului, eu consider, ca și colegii mei, că în acest stadiu motivele invocate de tribunalul militar erau relevante și suficiente (pct. 85 din hotărâre). Totuși, câteva luni mai târziu, la 19 noiembrie 2001, tribunalul militar a declarat expres că motivul principal pentru prelungirea arestării preventive îl constituia pericolul pe care reclamantul îl reprezenta pentru ordinea publică [a se vedea art. 148 lit. h) din Codul de procedură penală]: „[Măsura arestării inculpatului

poate fi luată dacă] inculpatul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, iar lăsarea sa în libertate ar prezenta un pericol pentru ordinea publică”, urmând raționamentul potrivit căruia „faptele fuseseră mediatizate și avuseseră un impact negativ asupra opiniei publice, în legătură cu modul în care polițiștii au înțeles să își exercite profesia”. Astfel, tribunalul militar a explicat clar că, în această cauză specială, impactul asupra opiniei publice și aspectele referitoare la profesia de polițist a acuzatului au fost invocate ca elemente constitutive ale pericolului pentru ordinea publică. Din acest motiv nu subscriu la opinia majorității, prezentată la pct. 86 din hotărâre: „se impune constatarea că, din 14 septembrie 2001, instanțele naționale nu au mai oferit motive concrete pentru a justifica necesitatea prelungirii măsurii arestării preventive a reclamantului”.

Având în vedere durata totală a perioadei în cauză (11 luni și 5 zile), consider că, în împrejurările specifice ale cauzei, acest raționament era suficient și că nu era necesar să se mai invoce argumentul conform căruia, odată cu trecerea timpului, pericolul pentru ordinea publică exista în continuare.

Atunci când pericolul pentru ordinea publică există în continuare, este greu de întrevăzut cum se pot aplica măsurile alternative prevăzute de legislația națională (așa cum se precizează la pct. 87 din hotărâre).

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

